

Vysoká škola logistiky o.p.s.

Služby kultury ve městech Přerov

a

Olomouc

(Bakalářská práce)

Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání bakalářské práce

studentka	Veronika Budinová
studijní program	LOGISTIKA
obor	Logistika ve službách

Vedoucí Katedry bakalářského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v bakalářském studijním programu určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Služby kultury ve městech Přerov a Olomouc**

Cíl práce:

Porovnat vybrané služby kultury ve vybraných městech dle logistických hledisek.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Bakalářskou práci zpracujte v těchto bodech:

- Úvod
- 1. Obecné pojetí služeb kultury
- 2. Služby kultury poskytované ve vybraných městech
- 3. Komparativní analýza vybraných kulturních služeb
- 4. Návrh koncepce rozvoje kultury
- Závěr

Rozsah práce: 35 – 50 normostran textu

Seznam odborné literatury:

HALÁSEK, Dušan. Logistika v odvětvích služeb. Přerov: Vysoká škola logistiky o.p.s., 2013. ISBN 978-80-87179-30-7.

PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-347-8.

VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. Marketing služeb. Praha: Grada Publishing a.s., 2014. ISBN 978-80-247-5037-8.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Marta Štěpánková

Datum zadání bakalářské práce:

31. 10. 2022

Datum odevzdání bakalářské práce:

29. 4. 2023

Přerov 31. 10. 2022

Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená kvalifikační práce je původní, a že jsem ji vypracovala samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, a že jsem v práci neporušila autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb.; o autorském právu, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byla také seznámena s tím, že se na mou kvalifikační práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé kvalifikační práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou kvalifikační práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat předtím o této skutečnosti prorektora pro vzdělávání Vysoké školy logistiky o.p.s.

Prohlašuji, že jsem byla poučena o tom, že kvalifikační práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované kvalifikační práce v její tištěné i elektronické verzi. Souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze kvalifikační práce a verze nahraná do informačního systému školy jsou totožné.

V Přerově, dne 29. 04. 2023

podpis

Poděkování

Ráda bych především poděkovala Ing. Martě Štěpánkové za její cenné rady a podporu během přípravy bakalářské práce. Její přístup byl neuvěřitelně pomocný. Poděkování patří také pracovníkům Statutárního města Přerova za jejich ochotu poskytnout mi potřebné informace. Nakonec bych chtěla poděkovat své rodině za její podporu a trpělivost během celého procesu přípravy mé bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá porovnáním služeb kultury ve vybraných městech Přerov a Olomouc podle logistických hledisek. Teoretická část práce vymezuje obecné pojetí služeb kultury, zřizovatele, legislativu a financování služeb kultury. Praktická část se věnuje komparativní analýze vybraných kulturních služeb a uvede jejich dostupnost, úroveň, rozsah a kvalitu, včetně spokojenosti občanů. Na závěr bakalářské práce je uvedena koncepce rozvoje kultury.

Klíčová slova

služba, poskytovatel kulturních služeb, uživatel, kulturní služby města Přerova, kulturní služby města Olomouc

Annotation

The bachelor thesis focuses on the comparison of cultural services in selected cities, Přerov and Olomouc, from a logistical perspective. The theoretical part of the thesis defines the general concept of cultural services, providers, legislation and funding of cultural services. The practical part deals with a comparative analysis of selected cultural services and presents their availability, level, scope, and quality, including citizen satisfaction. Finally, the bachelor thesis includes a concept for cultural development.

Keywords

service, cultural service provider, user, cultural services of the city of Přerov, cultural services of the city of Olomouc

Obsah

Úvod	9
1 Obecné pojetí služeb kultury	11
1.1 Služba	11
1.1.1 Vlastnosti služeb	12
1.1.2 Kvalita služeb	12
1.1.3 Marketingový mix služeb	13
1.1.4 Členění služeb dle Evropské Unie	14
1.2 Kultura	15
1.2.1 Dělení služeb kultury	15
1.3 Služby kultury a význam pro společnost	15
1.4 Zřizovatelé a poskytovatelé služeb kultury	17
1.5 Financování kultury	18
1.6 Kulturní instituce	20
2 Služby kultury poskytované ve vybraných městech	24
2.1 Město Přerov	24
2.1.1 Kulturní instituce	25
2.2 Město Olomouc	29
2.2.1 Kulturní instituce	29
3 Komparativní analýza vybraných kulturních služeb	33
3.1 Městská knihovna v Přerově	33
3.2 Městská knihovna v Olomouci	34
3.2.1 Porovnání obou městských knihoven	35
3.3 Galerie města Přerova	38
3.4 Galerie města Olomouce	39
3.4.1 Porovnání obou galerií	40

4	Návrh koncepce rozvoje kultury	41
4.1	SWOT analýza	41
4.1.1	SWOT analýza města Přerova.....	41
4.1.2	SWOT analýza města Olomouce.....	45
4.2	Dotazníkové šetření.....	47
4.3	Návrh koncepce rozvoje kultury	56
	Závěr.....	58
	Seznam zdrojů.....	60
	Seznam grafických objektů.....	62
	Seznam příloh	63

Úvod

Kultura je velmi důležitou součástí našeho života a má vliv na naše vnímání, myšlení a chování. Proto je důležité se na ni dívat s ohledem na to, jakým způsobem je financována a jaké jsou zdroje pro její poskytování. Kultura je soubor norem, hodnot, přesvědčení, uměleckých projevů a tradic, které jsou sdíleny mezi lidmi. Tato sada prvků tvoří kulturní identitu určitého národa, etnické skupiny nebo komunity. Kultura má velký vliv na to, jak lidé vnímají sami sebe, své okolí a svět obecně. Kultura se v různých zemích a obdobích liší a vyvíjí se. Různé faktory, jako jsou historické události, politika, technologie, migrace a globální výměny, mohou ovlivnit, jak se kultura vyvíjí a jak se mění. Některé kulturní prvky mohou přežít a přenášet se z generace na generaci.

V kultuře se mohou projevovat různé formy umění, jako jsou literatura, hudba, divadlo, výtvarné umění a film. Tyto formy umění mohou mít velký vliv na společnost a mohou sloužit k vyjadřování myšlenek, emocí a názorů. Kultura také hraje důležitou roli při udržování společnosti a vytváření vztahů mezi lidmi. Může posilovat identitu a soudržnost určité komunity, ale také může být zdrojem konfliktů a neshod.

Celkově lze říci, že kultura je velmi důležitá pro společnost a má velký vliv na to, jak se lidé vnímají a jak spolu komunikují. Může sloužit k obohacení života a vytvoření unikátní identity, ale také může být zdrojem konfliktů a nedorozumění, zejména v multikulturních společnostech.

Pandemie COVID-19 výrazně ovlivnila celou řadu oblastí, včetně kulturního průmyslu. Omezení pohybu a shromažďování vedlo k zrušení nebo omezení koncertů, festivalů a dalších kulturních akcí, což mělo negativní dopad na umělce a kulturní pracovníky. Kvůli zavření muzeí, galerií a divadel byla mnohá umělecká díla nedostupná pro veřejnost, což vedlo k omezení přístupu ke kulturnímu dědictví. Některé kulturní akce a umělecká díla byla přesunuta do online prostředí, aby byla přístupná i v době omezení. To sice umožnilo přístup k některým kulturním dílům, ale také vedlo ke změně způsobu, jakým jsou tato díla prezentována a vnímána.

Ekonomické dopady pandemie se projevily i na kulturním průmyslu. Mnoho kulturních institucí a umělců ztratilo zdroje financování, což mohlo mít vliv na jejich práci

a tvorbu. Některá umělecká díla vzniklá v době pandemie se zabývají tématy jako je izolace, samota a ztráta, což odráží vliv pandemie na uměleckou tvorbu.

Cílem bakalářské práce je porovnat služby kultury ve vybraných městech dle logistických hledisek.

Bakalářská práce je rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole se zaměřuji na teoretické základy týkající se služeb obecně, jejich charakteristika, vlastnosti, členění a služeb kultury. V této kapitole se také zabývám zřizovateli, financováním kultury, a to konkrétně v oblastech jako jsou kina, divadla, muzea a knihovny.

Ve druhé kapitole vymezím současný stav kulturních služeb ve městech Přerov a Olomouc. V krátkosti představím tato dvě města, přičemž největší pozornost zaměřuji na poskytování služeb kultury. Vycházím z údajů získaných z webových stránek daných měst a dalších zdrojů, abych získala co nejuplněnější obraz o situaci v této oblasti.

Ve třetí kapitole provedu komparativní analýzu dvou vybraných služeb kultury ve městech Přerov a Olomouc. Porovnáám jednotlivé služby kultury poskytované ve vybraných městech z hlediska kvality a efektivity. Na závěr kapitoly analyzuji také využití zdrojů a náklady na provoz.

Ve čtvrté kapitole bakalářské práce vyhodnotím koncepci pomocí SWOT analýzy na základě získaných zdrojů a informací a navrhuji koncepci rozvoje kultury v obou vybraných městech. V koncepci rozvoje kultury zohledním poznatky získané v průběhu analýzy a z dotazníkového šetření, navrhuji konkrétní kroky, které by mohly pomoci zlepšit situaci v oblasti služeb kultury.

Bakalářská práce vychází z odborné literatury, z legislativy, která upravuje oblast služeb kultury v České republice, z dostupných informací o poskytovaných službách města Přerova a Olomouce a z internetových zdrojů.

Při zpracování bakalářské práce byly použity metody kvantitativního i kvalitativního výzkumu, metody analýzy relevantních informací, srovnávání, metoda SWOT analýzy a dotazníkové šetření.

1 Obecné pojetí služeb kultury

V této kapitole se zabývám vysvětlením základních pojmů v logistice, jako jsou služby, jejich vlastnosti, rozdělení a marketingový mix. Popíšu základní rozdělení služeb kultury, jaké mají cíle a význam. Dále se zaměřím na kvalitu služeb a spokojenost zákazníků, protože ty jsou pro úspěch služeb kultury klíčové. Popíši, jak kultura ovlivňuje vývoj a poskytování služeb, jak mohou služby kultury přispět k rozvoji kulturního povědomí a vzdělání a jak lze kulturní prvky využít pro marketingové účely.

1.1 Služba

„Služby jsou samostatně identifikovatelné, především nehmotné činnosti, které poskytují uspokojení potřeb a nemusí být nutně spojovány s prodejem výrobku nebo jiné služby. Produkce služeb může, ale nemusí vyžadovat užití hmotného zboží. Je-li však toto užití nutné, nedochází k transferu vlastnictví tohoto hmotného zboží.“ [1, s. 16]

Pojem služba je každým autorem vnímána jinak. Nejznámější a nejpoužívanější definici služeb vystihli američtí autoři Philip Kotler et al.:

„Služba je jakákoliv aktivita nebo výhoda, kterou může jedna strana nabídnout druhé, je v zásadě nehmotná a nepřináší vlastnictví. Její produkce může, ale nemusí být spojena s hmotným produktem.“ [1, s. 16]

Evropská Unie nedávno přijala směrnici o službách na vnitřním trhu, s cílem usnadnit poskytování služeb mezi členskými státy. Tuto směrnici lze aplikovat na širokou škálu služeb, včetně finančních služeb, služeb zásobování vodou a energiemi, poštovních služeb, služeb dopravy, telekomunikací, bankovníctví, pojišťovnictví, celních služeb a služeb odpadového hospodářství.

Služby v obecném ekonomickém zájmu mají za cíl usnadnit volný pohyb služeb a zahrnují tyto oblasti. Na druhé straně, služby v obecném neekonomickém zájmu jsou poskytovány, organizovány nebo regulovány veřejnými orgány a zahrnují oblasti jako zdravotnictví, veřejný pořádek, vzdělání, sociální a kulturní služby a obrana. [2]

1.1.1 Vlastnosti služeb

„K rozlišení zboží a služeb se používá větší počet vlastností. Mezi nejběžnější charakteristiky služeb, které uvádějí jak Philip Kotler s kolektivem autorů (2007), tak i Vašítková (2008), patří:

- *nehmotnost*;
- *neoddělitelnost*;
- *heterogenita (proměnlivost)*;
- *zničitelnost (pomíjivost)*;
- *vlastnictví (absence vlastnictví)*.“ [1, s. 16]

Nehmotnost - služby nelze vidět, cítit, chytit nebo jinak fyzicky prožít. Tyto služby mohou být jen zážitky, informace. Nehmotnost způsobuje, že zákazníci obtížně hodnotí kvalitu služeb, které se jim nabízejí. Marketing služeb se snaží tento problém překonat posílením marketingového mixu, zdůrazněním významu komunikačního mixu a vytvářením silné značky.

Neoddělitelnost - služby se poskytují a prodávají současně, což znamená, že je nelze oddělit od osoby, která je poskytuje.

Heterogenita - služby mohou být proměnlivé, což znamená, že se mohou lišit od jednoho poskytovatele k druhému.

Zničitelnost (pomíjivost) - služby mohou být pomíjivé, což znamená, že již jednou poskytnuté, nemohou být znovu použity nebo znovu prodány.

Absence vlastnictví - služby nemohou být vlastněny, což znamená, že nemohou být dlouhodobě uchovávány nebo drženy. [1]

1.1.2 Kvalita služeb

Kvalita služeb hraje klíčovou roli v marketingovém řízení služeb. S nárůstem nároků spotřebitelů se její význam neustále zvyšuje. Kvalita služeb ovlivňuje stupeň spokojenosti zákazníků. Může to vést ke zvýšení jejich loajality a v konečném důsledku i k vyšší ziskovosti organizací, které služby poskytují. V případě nehmotelných služeb a jejich heterogenity je kvalita služby významným faktorem, který představuje konkurenční výhodu a odlišuje službu od produktů konkurence. V mnoha analýzách

kvality služeb se snaží rozlišit mezi objektivními ukazateli kvality a hodnocením, které je založeno spíše na subjektivním vnímání kvality ze strany zákazníka.

Vycházíme z prací Grönroose (1984), který definuje dvě základní složky kvality, a to technickou a funkční kvalitu.

„Technická kvalita služeb - se vztahuje k relativně měřitelným prvkům služby, které zákazník získává v průběhu své interakce s poskytovatelem služby. Může to být stav automobilu po opravě, čistota oděvů z čistírny nebo vzhled účesu od kadeřníka. Je to vlastně to, co je výsledkem poskytované služby. Hodnocení technické kvality služby se zdá snazší, ale i zde mohou její úroveň objektivně posoudit mnohdy pouze odborníci (opravy technických zařízení) nebo se může tato kvalita služby posuzovat až po uplynutí určitého časového období (komplikovaná chirurgická operace). [1, s. 198]

Funkční kvalita služeb - technická kvalita není jediný prvek kvality služeb. Zákazníci se zajímají také o to, jakým způsobem je jim služba poskytnuta, tedy o tzv. funkční kvalitu služby. Vnímání funkční kvality je subjektivnější. Ovlivňuje ji prostředí, ve kterém je služba poskytována, chování zaměstnanců organizace, délka čekací doby apod. Podobně jako očekávání zákazníků je také způsob vnímání téže služby odlišný u různých zákazníků, ale i u téhož zákazníka v jiném časovém období.“ [1, s. 198]

1.1.3 Marketingový mix služeb

„Marketingový mix představuje soubor nástrojů, jejichž pomocí marketingový manažer utváří vlastnosti služeb nabízených zákazníkům. Jednotlivé prvky mixu může marketingový manažer namíchat v různé intenzitě i v různém pořadí. Slouží stejnému cíli: uspokojit potřeby zákazníků a přinést organizační zisk.“ [1, s. 21]

Původní marketingový mix se skládal z čtyř prvků známých jako 4P (produkt-product, cena-price, distribuce-place a propagace-promotion). Avšak, aplikace marketingové orientace v organizacích poskytujících služby ukázala, že tato čtyři P nejsou dostačující pro účinné vytváření marketingových plánů kvůli specifickým vlastnostem služeb. V důsledku toho bylo třeba přidat další tři P k tradičnímu marketingovému mixu.

Materiální prostředí (physical evidence) pomáhá zhmotnění služby, lidé (people) usnadňují vzájemnou interakci mezi poskytovatelem služeb a zákazníkem a procesy (processes) usnadňují a řídí poskytování služeb zákazníkům. [1]

1. Produkt - výrobek nebo služba, kterou společnost nabízí zákazníkům.
2. Cena - určuje hodnotu produktu pro zákazníka a zahrnuje i strategie slev a nabídek.
3. Distribuce - způsob, jakým společnost distribuuje svůj produkt nebo službu, aby byla dostupná zákazníkům.
4. Propagace - všechny nástroje používané k informování zákazníků o produktu nebo službě (reklama, PR, podpora prodeje, atd.).
5. Materiální prostředí - fyzické prostředí, ve kterém se produkt nachází a interakce s tímto prostředím, jako jsou obaly, prostory pro prodej, atd.
6. Lidé - zaměstnanci a zákazníci, kteří jsou zapojeni do interakcí s produktem nebo službou, a jejich vnímání a chování.
7. Procesy - všechny procesy, které jsou nutné pro poskytování produktu nebo služby zákazníkům, včetně procesu objednávání, zpracování, výroby a doručování. [1]

Tyto prvky společně tvoří marketingový mix a pomáhají společností lépe porozumět zákazníkům a jejich potřebám a vytvářet marketingové strategie, které osloví cílovou skupinu.

1.1.4 Členění služeb dle Evropské Unie

- Tržní (liberalizované)

- Netržní (v obecném zájmu):

- v obecném neekonomickém zájmu
- v obecném ekonomickém zájmu

Evropská Unie vydala směrnici o službách na vnitřním trhu, která má za cíl dosažení snadného poskytování služeb mezi členskými státy. Služby v obecném ekonomickém zájmu umožňují vytvořit volný pohyb služeb. Jsou to finanční služby, zásobování vodou, energiemi, poštovní služby, služby dopravy, telekomunikace, bankovníctví a pojišťovnictví, celní služby a služby odpadového hospodářství. V obecném neekonomickém zájmu jsou služby vytvořené, organizované nebo regulované orgány veřejné správy. Jsou to zdravotnické služby, služby veřejného pořádku, služby vzdělávací, sociální služby, kulturní služby, služby obrany. [2]

1.2 Kultura

Kultura je klíčovým prvkem našich životů. Zahrnuje všechny aspekty našeho společenského a kulturního dědictví, včetně umění, literatury, hudby, divadla, filmu, jídla, oblečení a tradic. Kultura ovlivňuje naše myšlení, jednání a vztahy s ostatními lidmi. Je to způsob, jakým vyjadřujeme své hodnoty a přesvědčení a jakým komunikujeme s lidmi z jiných kultur. Kultura také představuje rozmanitost a bohatství lidstva. Každá kultura má své vlastní zvyky, tradice a způsoby vyjadřování. Je důležité být otevřený novým způsobům myšlení a jednání a respektovat odlišnosti druhých kultur.

Kulturologie je věda, která se zabývá studiem kultury a rozlišuje mezi tzv. živou kulturou, která zahrnuje kulturu každodenního života jednotlivce a společnosti, a kulturním dědictvím, které se předává z generace na generaci v podobě hodnot, norem a kulturních statků. [2]

1.2.1 Dělení služeb kultury

Služby kultury rozdělujeme na dvě oblasti, a to živou kulturu a kulturní dědictví.

Živá kultura zahrnuje tyto obory:

- *umění dramatické (divadlo, film, televize, rozhlas)*
- *umění hudební*
- *umění výtvarné*
- *umění literární*

Kulturní dědictví (ochrana kulturních hodnot) zahrnuje tyto obory:

- *muzejnictví*
- *památková péče [3 s. 319]*

1.3 Služby kultury a význam pro společnost

Poskytování kulturních služeb má pro společnost mnoho významů. Kulturní služby přispívají k udržení a ochraně kulturního dědictví a zvyků, což je klíčové pro zachování identity a koheze společnosti. Mohou také pomoci posílit kulturní dialog

a porozumění mezi různými skupinami obyvatelstva, a tím přispět k rozvoji kulturní tolerance.

„Řízení odvětví v oblasti kulturních služeb je pestré; liší se zejména v závislosti na poskytovateli kulturních služeb – zda je poskytovatel veřejný či soukromý. Dále se liší v závislosti na účelu poskytování služeb – zda se poskytují za účelem tvorby zisku nebo za účelem vytváření užítku (veřejná služba).“ [3, s. 321]

Kulturní služby v obecném zájmu mohou být poskytovány buď veřejnými anebo soukromými subjekty (fyzickými a právníckými osobami), a to nejenom za účelem dosažení zisku. Garantem služeb kultury je Ministerstvo kultury. Ústředním orgánem, který spravuje obor kultury je taktéž Ministerstvo kultury. Dále v oblasti služeb kultury vykonávají správu Kraje, Obce a Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností. [3]

Kulturní služby hrají klíčovou roli při rozvoji kulturního povědomí a vzdělání. Například umělecké výstavy, koncerty, divadelní představení a filmy mohou pomoci rozšířit povědomí o různých kulturách, historii a současnosti, a tím přispět k většímu porozumění a respektu vůči různým kulturním tradicím. Kulturní služby mohou také nabízet příležitosti pro rozvoj kreativity a uměleckých dovedností, což může mít pozitivní dopad na rozvoj individuálních a kolektivních schopností.

Vzdělávací kulturní služby (knihovny, muzea a vzdělávací instituce) mohou poskytovat přístup k informacím, vzdělání a kulturním zdrojům. Tyto služby mohou být klíčovými nástroji pro rozvoj vědomostí a dovedností v různých oblastech, a tím pomoci jedincům a komunitám zlepšit své životní podmínky a ekonomický růst. [4]

Celkově lze říci, že kulturní služby jsou klíčové pro udržení a ochranu kulturního dědictví, posílení kulturní tolerance a rozvoj kulturního povědomí a vzdělání. Tyto služby také mohou hrát důležitou roli při podpoře ekonomického rozvoje a sociálního začleňování v různých společnostech.

„Kulturní dědictví je fenomén důležitý pro další existenci historicky rostlých a vyvíjejících se českých měst a sídel, nezbytný pro předávání z jednoho pokolení na druhé, z jedné generace na generaci další. Kulturní dědictví v podobě nemovitých kulturních památek představuje většinou cenný předmět identifikace obyvatel s městem, jinak řečeno, zdroj identity města a jeho obyvatel.“ [4, s. 24]

1.4 Zřizovatelé a poskytovatelé služeb kultury

Poskytovatelem služeb kultury jsou organizace nebo subjekty, které poskytují různé kulturní služby pro veřejnost, jako jsou muzea, knihovny, divadla, koncertní sály, galerie, festivaly, atd. Tyto organizace mohou být buď veřejné, nebo soukromé.

Na druhé straně zřizovatelem kulturních institucí jsou obvykle orgány veřejné moci, jako jsou města, obce, kraje, státy nebo ministerstva. Zřizovatelé jsou odpovědní za financování a správu těchto institucí. Mají vliv na rozsah a kvalitu služeb, které jsou poskytovány, a také na to, zda jsou tyto služby poskytovány zdarma nebo za poplatek.

Rozsah působnosti Ministerstva kultury je stanoven Ústavou České republiky a obecně závaznými právními předpisy, včetně nařízení a směrnic Evropské unie. Ministerstvo kultury má podíl na tvorbě státního rozpočtu a zakládá příspěvkové organizace, které spravují instituce jako Národní divadlo, Národní muzeum nebo Národní galerie. Kraje se starají o rozvoj kultury na svém území a podporují kulturní projekty z vlastních rozpočtů. Mezi tyto projekty patří například krajské knihovny, muzea a galerie, a v některých případech krajská divadla, orchestry a ústavy archeologické památkové péče.

V následující tabulce (Tab. 1.1) je zřejmé, že schválené rozpočty pro roky 2021 až 2023 se postupně zvyšují. Křivka stoupá, a ukazuje, že rozpočet každého roku je vyšší než rozpočet předchozího roku. Tento trend naznačuje, že stát plánuje investovat více finančních prostředků do rozvoje kultury. Celkově lze říci, že by to mohlo umožnit rozšířit služby, zlepšit kvalitu poskytovaných kulturních zážitků nebo investovat do modernizace infrastruktury. [3]

Tab. 1.1 Schválené rozpočty Ministerstva kultury ČR

Schválené rozpočty Ministerstvo kultury ČR			
rok	2021	2022	2023
příjmy	438 947 206 Kč	1 487 869 815 Kč	2 792 714 994 Kč
výdaje	15 348 911 330 Kč	15 237 780 850 Kč	18 512 591 071 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností mají dozor nad oblastmi památkové péče a dalšími oblastmi, které byly přeneseny z působnosti státní správy. Na druhou stranu jsou kulturní služby liberalizované a poskytují se na základě zákona o obchodních korporacích za účelem zisku. Tato liberalizovaná oblast zahrnuje například kinematografii, moderní hudbu a výtvarné umění.

Obce převzaly funkci zřizovatele kulturních institucí, jako jsou knihovny, kina, divadla a kulturní domy. Tyto instituce jsou spravovány prostřednictvím odboru kultury nebo obcemi zřízenou organizací, kterou alespoň částečně financuje obec. [3]

1.5 Financování kultury

Kulturní organizace jsou nejčastěji zřizovány jako příspěvkové organizace Ministerstvem kultury ČR nebo kraji či obcemi. Jsou tedy financovány z rozpočtu zřizovatele. Rozhodujícím centrálním zdrojem financování je rozpočet Ministerstva kultury ČR, podpora ze Státního fondu kultury či Státního fondu kinematografie. Ministerstvo kultury ČR poskytuje finanční podporu pro kulturní projekty formou státních dotací. Tyto dotace jsou určeny pro kulturní instituce, umělce, organizace a projekty.

Mnoho měst a obcí v ČR poskytuje finanční podporu pro kulturní akce a projekty. Tyto finanční prostředky jsou poskytovány převážně formou dotací a grantů. Různé společnosti a nadace poskytují finanční podporu pro kulturní projekty a akce v rámci svého sponzoringového programu. Evropská unie také poskytuje finanční podporu pro kulturní projekty v rámci programů jako je Creative Europe. [16]

Na financování kulturních činností se nepodílí pouze veřejná správa, ale i soukromý sektor, tzn., že **financování kultury je vícedrožové**. Jednotlivé subjekty z oblasti kultury mohou dle dané právní formy získávat finanční prostředky z různých zdrojů, které lze rozdělit na:

- přímou podporu,
- nepřímou podporu,
- vlastní zdroje.

Přímá podpora

- Prostředky ze zdrojů nezávislých na rozpočtovém procesu – jedná se o příjmy institucí buď podle zákona, nebo podle toho, komu daný subjekt finanční prostředky poskytuje.
- Prostředky ze zdrojů závislých na rozpočtovém procesu (přerozdělování rozpočtu) – finanční prostředky jsou poskytovány: a) z centrální státní správy a b) územních samospráv.
- Dále do přímé podpory patří také prostředky z rozpočtu EU. [6]

Přerozdělování rozpočtu

a) prostředky z centrálních zdrojů:

Ministerstvo kultury – poskytuje prostředky na zajištění provozu organizačních složek a příspěvkových organizací, které samo zřizuje, dotace občanským sdružením a jiným subjektům.

- Státní fond kultury České republiky
- Státní fond kinematografie
- Národní fond

b) prostředky územních samospráv:

- kraj v samostatné působnosti – financuje své organizační složky a příspěvkové organizace,
- krajský úřad v přenesené působnosti - poskytuje dotace, o kterých rozhodlo MK ČR,
- obec v samostatné působnosti - financuje své organizační složky a příspěvkové organizace, poskytuje dotace kulturním institucím zřizovanými soukromými subjekty.

Nepřímá podpora

- vynětí z předmětu daně, osvobození od daně,
- daňová zvýhodnění pro příspěvatele neziskových organizací,
- daňová zvýhodnění vztahující se výhradně na oblast kultury.

Vlastní zdroje

- Příjmy z vlastní činnosti – příjmy z prodeje vstupenek, propagačních materiálů atd.
- Příjmy z hospodářské činnosti - pronájmy volných nebytových prostor
- Příjmy z vlastních finančních fondů. [6]

1.6 Kulturní instituce

Divadla

Divadla v České republice (dále jen ČR) jsou důležitou součástí kulturního dění. Díky nim máme možnost se setkat se s uměleckými díly a prožít jedinečné zážitky. Divadelní představení umožňují divákům prožít okamžiky, které jsou jinak nedosažitelné a přinášejí jim nové zkušenosti a poznání. Divadla v ČR mají velkou tradici a jsou jedny z nejvýznamnějších v Evropě. Jsou to místa, kde se stýkají různé kulturní tradice a kde se vytváří nové umělecké vize. Divadelní soubory přinášejí divákům nejen klasické divadelní hry, ale i moderní inscenace a experimentální projekty. Stávají se divadla důležitými prostorem pro kulturní dialog a obohacují nás o nové myšlenky.

Zřizovateli divadel v ČR jsou různé subjekty, v závislosti na typu divadla. Národní divadlo a další národní scény jsou zřizovány přímo státem prostřednictvím Ministerstva kultury ČR. Regionální divadla jsou zřizována kraji a městy, která jsou v této oblasti kompetentní. Města a obce pak zřizují místní a obecní divadla. [2]

Financování divadel je také různorodé. Národní divadlo a další národní scény jsou financovány přímo státem. Regionální divadla jsou financována kraji a městy, zatímco místní a obecní divadla jsou financována městy a obcemi. Tyto instituce mohou také získávat financování z dalších zdrojů, jako jsou granty a sponzorské dary. V některých případech mohou divadla také nabízet placené vstupné nebo využívat sponzorskou podporu a reklamu. [5]

Knihovny

Knihovny v ČR hrají významnou roli v kulturním, vzdělávacím a společenském životě. Vznik knihoven sahá až do středověku, kdy byly výsadou jen vybraných klášterů a univerzit. Postupně se však rozšířily i do měst a obcí, kde sloužily jako zdroj vzdělání

a zábavy. V dnešní době existuje v České republice mnoho druhů knihoven, jako jsou např. veřejné knihovny, vědecké knihovny, knihovny škol a univerzit, specializované knihovny a další. Zřizovatelem knihoven jsou různé subjekty, podle toho, jaké druhy knihoven se jedná. Veřejné knihovny mohou být zřizovány obcemi, městy, krajem, ale také státem. Vědecké knihovny jsou zřizovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Knihovny škol a univerzit jsou zřizovány danými školami a univerzitami.

Financování knihoven je závislé na jejich druhu a zřizovateli. Veřejné knihovny jsou financovány z rozpočtu zřizovatele, státní knihovny jsou financovány z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Většina knihoven získává finanční prostředky také z projektů a grantů, od sponzorů a darů, a také z poplatků za služby a výpůjčky. [15]

Muzea a galerie

Muzea a galerie jsou klíčovými institucemi pro uchování a prezentaci kulturního dědictví a uměleckých děl. Tyto instituce mají obvykle určitou formu zřizovatele, kterým může být například stát, město nebo soukromá organizace. Zřizovatelé mají zásadní roli při financování muzeí a galerií. Mohou poskytnout finanční prostředky na provoz a údržbu těchto institucí, investovat do nákupu nových sbírek nebo uměleckých děl a také do rozvoje vzdělávacích programů pro veřejnost.

V mnoha případech se také muzea a galerie spoléhají na vstupné a další poplatky, aby mohly financovat své aktivity. Financování muzeí a galerií může být velmi nákladné, zejména pokud se jedná o velké instituce s rozsáhlými sbírkami a vysokými náklady na údržbu budov. Proto jsou muzea a galerie často nuceny hledat různé zdroje financování, včetně grantů, sponzorství a darů od soukromých jednotlivců nebo společností.

Zajímavým trendem v poslední době je rozvíjení crowdfundingových kampaní, kdy se veřejnost může podílet na financování konkrétních projektů nebo výstav v muzeích a galeriích. To umožňuje širšímu publiku zapojit se do podpory kulturních institucí a umění.

Kinematografie

Kinematografie je v ČR velmi důležitou kulturní oblastí a má dlouhou tradici a historii. Česká republika se pyšní mnoha vynikajícími filmaři a filmovými produkcemi, které získaly mezinárodní uznání. Zřizovatelem kinematografických institucí jsou především stát a kraje. Nejvýznamnější institucí v oblasti kinematografie je Národní filmový archiv, který je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR a má za úkol shromažďovat, uchovávat, zpřístupňovat a propagovat českou filmovou kulturu a historii. Dále existuje i řada dalších kinematografických institucí, jako jsou např. FAMU nebo Český filmový ústav, které jsou financovány z rozpočtu státu, z dotací, sponzorských darů a dalších zdrojů.

Kinematografie je v ČR také podporována formou různých grantových programů. Jedná se např. o Program podpory kinematografie Ministerstva kultury ČR, který poskytuje dotace na výrobu filmů, jejich distribuci a propagaci. Dalším grantovým programem je MEDIA, který je financován Evropskou unií a poskytuje podporu filmovému průmyslu v Evropě. Kromě státních a krajských institucí se kinematografie v České republice také rozvíjí díky soukromým filmovým společnostem a producentům, kteří jsou často financováni zahraničními partnery. [7]

Hudba

Hudba je nedílnou součástí české kultury a má významnou historii, která sahá až do období baroka. Slavní čeští hudební skladatelé jako Bedřich Smetana, Antonín Dvořák a Leoš Janáček nejenže tvořili svou vlastní hudbu, ale také ovlivnili českou kulturu a stali se ikonami českého národního dědictví. Tradiční česká lidová hudba, s jejími písněmi a tanci, je také nedílnou součástí české kultury.

Lidová hudba má silné kořeny a byla využívána při různých společenských událostech a rituálech po celá staletí. V současné době se česká lidová hudba spojuje s populární hudbou, což vede k zajímavým novým vlivům a směrům. Hudební festivaly jsou také důležitou součástí české hudební kultury. Colours of Ostrava, Rock for People a United Islands of Prague jsou jen některé z příkladů mnoha hudebních festivalů. Přinášejí nejen skvělou hudbu, ale také propojují lidi, kteří mají společnou lásku k hudbě.

V současné době má ČR mnoho talentovaných hudebníků, kteří tvoří v různých hudebních žánrech. Česká hudba se v posledních letech vyvíjela a přijala nové trendy a styly, což zahrnuje i nováčky v oblasti elektronické hudby a hip hopu. Tyto nové

směry pomáhají české hudbě udržet svou živou a inovativní povahu. Hudba má také významnou roli v české společnosti a je spojována s různými událostmi a rituály. Například lidové písně jsou součástí tradičních svateb, pohřbů a dalších oslav.

Celkově vzato, hudba je významnou součástí české kultury a hraje důležitou roli při propojování lidí z různých kulturních a společenských pozadí.

2 Služby kultury poskytované ve vybraných městech

V druhé kapitole bakalářské práce se věnuji v jednotlivých podkapitolách stručnému představení města Přerova a města Olomouce. Dále se zaměřím na historii konkrétního města, současný stav poskytovaných kulturních služeb, a to konkrétně na galerie, kina, knihovny, divadla.

Na mapě (Obr. 2.1) je zobrazena poloha obou měst. Je patrné, že vzdálenost mezi nimi vzdušnou čarou činí přibližně 19 km.

Obr. 2.1 Poloha měst Přerova a Olomouce

Zdroj: vlastní zpracování dle [8]

2.1 Město Přerov

Město Přerov leží v srdci Olomouckého kraje a rozkládá se na obou březích řeky Bečvy a Rožnovského potoka. Je významným kulturním, společenským a administrativním centrem regionu. Statutární město Přerov má dle statistického úřadu ke dni 1. 1. 2023 celkem 41 404 obyvatel, z toho 21 391 žen a 20 013 mužů. Průměrný věk obyvatel je 45,4 let. [10]

Město má bohatou historii, která sahá až do 12. století. Nalezneme zde kulturní a historické památky, včetně renesančního zámku, barokních kostelů a klášterů a mnoha dalších historických budov. Přerov je také významným dopravním uzlem, protože se zde křižují železniční a silniční trasy vedoucí z Prahy na východ. [9]

2.1.1 Kulturní instituce

Galerie města Přerova

Kulturní instituce "Galerie" je umístěna na Horním náměstí, stejně jako muzeum. Kromě výstav se v galerii nachází také kavárna s letním venkovním posezením a možností připojení k wi-fi. V galerii jsou pravidelně pořádány výstavy. [11]

Galerie je otevřena od úterý do pátku od 8:00 do 17:00 hodin a v sobotu a neděli od 9:00 do 17:00 hodin. V pondělí má galerie zavřeno.

V roce 2019 bylo uspořádáno 9 výstav (1 olejomalba, 1 retro výstava, 2 grafiky, 1 fotografie, 1 autoportréty, 2 malby akrylem, 1 expozice vysokohorské turistiky, 1 výstava dobových rekvizit knihovny). Návštěvníci Galerie mohli shlédnout například Retro výstavu sběratele Pati Horkého, výstavu 100 let knihovny v Přerově, výstavu Absolventské ZUŠ 2019, výstavu „100 let knihovny v Přerově“ – výstava mapující stoletou historii a vývoj knihovnictví na Přerovsku včetně dobových rekvizit, archivních tisků, zápůjčních lístků a pořadačů.

V roce 2020 bylo uspořádáno 5 výstav (2 fotografie, 2 expozice kovu, 1 obrazová a sochařská tvorba). V roce 2020 mohli návštěvníci shlédnout výstavu Jiřího Vojzoly 70, výstavu Deset let Galerie města Přerova 2010-2020, výstavy KOV(ID) 2020, které byly komentované a do této prohlídky byly zařazené osvětlené exponáty, kované obličejové masky proti koronaviru, a to multifunkčního umělce Ondřeje Gély a Michala Ptáčka.

V roce 2021 bylo uspořádáno 10 výstav (2 malby, 1 prostorové realizace, 1 dřevěné plastiky, 2 fotografie, 2 víceoborové, 1 grafika a olejomalby, 1 zvonařství). V roce 2021 mohli návštěvníci shlédnout výstavu dřevěných plastik Václava Lema; výstavu věnovanou 50. výročí přeplavání kanálu La Manche Františkem Venclovským; dále grafiky a olejomalby Juraje Jakubiska „Moje dva světy“. [11]

Letní divadelní scéna

Letní divadelní scéna je skvělým místem pro všechny milovníky divadla, kteří si chtějí užít unikátní zážitek za krásného letního večera. Nachází se mezi historickými hradbami přerovského zámku a nabízí návštěvníkům možnost vidět divadelní představení pod širým nebem. Tento kulturní program je k dispozici každý čtvrtek během letních prázdnin a nabízí různorodý výběr divadelních představení, které si můžete užít v příjemném prostředí letního divadla. Každý rok se zde objevují nové inscenace, které potěší všechny návštěvníky. Navštívit Letní divadelní scénu je jedinečný zážitek, který si zaslouží pozornost každého milovníka umění a kulturního dědictví. [12]

Kino Hvězda

Kino bylo postaveno v roce 1975, a od 21. prosince 1976 bylo slavnostně otevřeno veřejnosti.

„Od roku 1995 do konce října 2016 byl provoz jediného přerovského kina řízen privátně. K 1. 11. 2016 jeho činnost přešla pod Kulturní a informační služby města Přerova. Cílem bylo zatraktivnit nabídku i možnosti kina a otevřít jeho prostory více veřejnosti. [13]

Jako všechna městská kina v ČR, tak i toto prošlo rekonstrukcí, především digitalizací. Kino Hvězda se stará o špičkové ozvučení kinosálu systéme Dolby Stereo Digital Surround. Tuto technologii se kinu podařilo pořídit za pomoci příspěvku od Města Přerova a za finanční spoluúčasti Fondu národní kinematografie. Kino je dále vybaveno technologií 3D. Plátno kina je ve velikosti 12x9m a tím zaručuje dokonalé pokrytí pro každé sedadlo v sále. Kino má celkovou kapacitu 399 osob. Součástí kina je i malý bufet, kde se návštěvníci mohou občerstvit. Kinosál lze využít také k pořádání přednášek, koncertů, seminářů. [13]

Otevírací doba kina je od pondělí do pátku od 17:00 do 23:00. V kině se běžně promítají filmy během celého týdne, obvykle večer od pozdních odpoledních hodin až do pozdních nočních hodin. O víkendech a svátcích jsou promítání obvykle rozšířena i do denních hodin. V kině Hvězda v Přerově filmy promítají ve 2D i 3D kvalitě. Vstupné do kina na filmy v 2D kvalitě stojí 160 Kč a na filmy ve 3D kvalitě je cena vstupného 180 Kč. Ceny vstupného se však mohou měnit v závislosti na konkrétním filmu a čase promítání.

Městský dům

Městský dům je historická budova nacházející se v centru města. Jde o významnou kulturní památku a důležité místo pro konání společenských a kulturních akcí, jako jsou divadelní představení, výstavy, koncerty a další kulturní a společenské akce. V Městském domě v Přerově se každoročně konají taneční kurzy. Kromě toho se zde pořádají koncerty, plesy, divadelní představení, představení pro děti a také zájezdová kulturní představení. V současné době se zde také schází zastupitelstvo města.

Vstupenky na výše zmíněné kulturní akce si můžete rezervovat a zakoupit v předprodeji v Městském informačním centru (MIC), které se nachází přímo na náměstí TGM. Otevírací doba MIC je od pondělí do pátku od 8:00 do 17:00 hodin. Alternativně můžete vstupenky objednat telefonicky na čísle 581 587 711 nebo elektronicky na e-mailové adrese predprodej@kis-prerov.cz.

Loutkové divadlo

Od roku 1915 se v Přerově nachází amatérské loutkové divadlo, které se řadí mezi první loutková divadla založená na Moravě. Před rokem 1936, kdy byla postavena moderní scéna v nové sokolovně u Bečvy, se představení hrála v prostorách Palackého školy. Současné Loutkové divadlo, vybudované podle návrhu Dr. Jana Malíka, bylo v době svého vzniku vnímáno jako nejmodernější a nejambicióznější projekt ve střední Evropě. Divadlo nepřetržitě provozuje představení od roku 1915 až do současnosti, a to jedenkrát týdně v neděli.

Za dobu své existence se v divadle vystřídal několik generací amatérských loutkářů, kteří svou dobrovolnou a bezplatnou činností získali mnoho ocenění. V roce 1997 bylo divadlo postiženo povodní, která způsobila velké škody na výbavě a technice. I přes tuto tragickou událost se podařilo zachránit většinu loutek, loutkových her a dalších historicky významných předmětů. Divadlo bylo obnoveno až v roce 2000, kdy byla uvedena premiéra pohádky Trampoty Ferdý Mravence. [14]

Loutkové divadlo v **roce 2019** uspořádalo celkem 5 divadelních představení, a to Zapomenutý čert, O princezně Solimanské, Skákavá princezna, Štedrý večer a Budulínek.

V roce 2021 byly uspořádány celkem 3 divadelní hry; O zlém Sněhuláku Sněhuráku, Skákavá princezna a Perníková chaloupka.

V roce 2022 loutkové divadlo uspořádalo celkem 5 divadelních představení, a to Dlouhý, Široký, Bystrozraký, Broučci, O dvanácti měsíčkách, Červená Karkulka a Ferda Mravenec. Aktuálně hrané jsou Červená Karkulka a Ferda Mravenec.

Městská knihovna

Městská knihovna je veřejnou knihovnou, střediskem knihovnických a informačních služeb. Zabezpečuje všeobecný a rovný přístup všem občanům a institucím ke kulturním hodnotám a informačním zdrojům. Zřizovatelem Městské knihovny v Přerově je Město Přerov.

V roce 1862 byl v Přerově založen čtenářský spolek, který se stal počátkem místní knihovny. Knihovna se postupně rozrůstala a zlepšovala své služby, aby se stala důležitou institucí v Přerově a okolí. Mezníkem v historii knihovny byl zákon z roku 1919, který přinesl významné změny v organizaci a financování veřejných knihoven v celé republice. Tento zákon stanovil, že veřejné knihovny mají být zřizovány obcemi a městy a že musejí být otevřeny všem obyvatelům bez rozdílu. Díky tomuto zákonu se knihovna v Přerově stala plně veřejnou institucí, která byla financována z veřejných zdrojů a poskytovala své služby všem obyvatelům města. [15]

V současnosti Městská knihovna eviduje 85 000 svazků, které jsou umístěny převážně v centrální budově a dále potom v pobočkách městské knihovny v integrovaných částech města — v Předmostí, Na Velké Dlážce a půjčovna pro děti na ulici Palackého. Čtenáři mají k dispozici katalogy knihovního fondu a vybrané knihovnické služby on-line. Za registraci v knihovně platí čtenáři poplatky, dospělí 200 Kč, děti do 15 let 100 Kč, držitelé průkazu ZTP a uživatelé nad 70 let 100 Kč, studenti do 26 let 80 Kč, uživatelé průkazu ZTPP a uživatelé nad 80 let mají služby zdarma. Registrační poplatek 50 Kč. [15]

Za rok 2021 využilo některé ze služeb přerovské knihovny celkem 4 387 uživatelů, kteří měli platnou registraci, tuto registraci si obnovili nebo se nově zaregistrovali. Z tohoto počtu bylo celkem 1 102 uživatelů ve věku do 15 let. Uživatelé knihovny si během roku 2021 vypůjčili celkem 190 745 knihovních dokumentů při celkovém počtu 65 289 uskutečněných návštěv. [15]

2.2 Město Olomouc

Olomouc vždy patřila mezi nejvýznamnější královská města v českých zemích. Díky své výhodné poloze, starobylé univerzitě, duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po dlouhá staletí přirozeným centrem Moravy, které lákalo umělce, vzdělance a obchodníky. Statutární město Olomouc má dle statistického úřadu ke dni 1. 1. 2023 celkem 99 496 obyvatel, z toho 47 323 žen a 52 173 mužů. Průměrný věk obyvatel je 43,1 let. [10]

2.2.1 Kulturní instituce

Galerie města Olomouce

Galerie města Olomouce je muzeum věnované výtvarnému umění, nacházející se v historickém centru města Olomouce v Dolní ulici. Galerie vznikla v roce 1951 a její expozice se zaměřuje na prezentaci moderního a současného umění, zejména českého a moravského původu. Galerie se nachází v několika historických budovách, v budově bývalého kláštera Hradisko, v prostorách barokního paláce U Rytířů a v budově bývalého židovského ghetta. Galerie také spravuje mnoho uměleckých děl umístěných v městském prostoru, jako například sochy a památníky.

V expozicích galerie lze vidět rozmanité sbírky moderního a současného umění, včetně děl malířů, sochařů a grafiků. Mezi nejvýznamnější exponáty galerie patří například díla umělců, jako je Vincenc Makovský, Josef Šíma, Otto Gutfreund, nebo František Kupka.

Galerie také pořádá pravidelné výstavy a kulturní akce, jako jsou např. vernisáže, besedy, přednášky a workshopy pro veřejnost. Vstup do galerie je zpravidla placený, avšak pro určité skupiny návštěvníků (např. studenty) jsou poskytovány slevy. [17]

V roce 2019 bylo uspořádáno 12 výstav (1 mechanické strojky na papíře, 1 keramiky a grafiky, 2 fotografie, 1 obrazy, 2 sochy, 3 malířské kresby, 1 sklářský design, 1 textilní výtvarná tvorba). Návštěvníci Galerie mohli shlédnout například výstavu keramičky Marcely Gruberové, výstavu malířské imprese malíře, kreslíře, sochaře Jaroslava Sebastiana Pastuszaka, textilní výtvarnou tvorbu Michaely Terčové, výstavu legendy sklářského designu Jiřího Šuhájeka. [17]

V roce 2020 bylo uspořádáno 7 výstav (3 malby, 2 fotografie, 2 obrazy). V roce 2020 mohli návštěvníci shlédnout výstavu dvou jubilatů Otakara Vystrčila a Michaela

Stuarta Essona, výstavu 30. výročí umělců z Olomouce „30 let UVUO“, spolek výtvarníků, dále výstavu žáků ZUŠ M. Stibora, výstavu fotografií Antonína Suchana.

V roce 2021 bylo uspořádáno 10 výstav (6 malby, 3 fotografie, 1 grafika). V roce 2021 mohli návštěvníci shlédnout výstavu osudové problémy člověka Tomáše Měšťánka, působícího v Uherském Hradišti, který ladí svá díla do příběhů v karikaturní nadsázce, dále například fotografa Zdeňka Stuchlíka s výstavou pod názvem "Mezi realitou a magií". [17]

Letní divadelní scéna

Letní divadelní scéna je populární kulturní akcí, která se koná každý rok v letních měsících. Je to festival divadelních představení, který přináší mnoho zajímavých a kvalitních her z ČR i zahraničí.

Festival Moravské divadelní léto se koná každoročně ve Smetanových sadech. Návštěvníci letní divadelní scény se mohou těšit na všechny divadelní žánry, od klasických až po moderní a experimentální, a na pestrou nabídku představení pro děti i dospělé. Představení začíná vždy v 19:30 hodin. Cena vstupenek na jedno představení na letní divadelní scéně v Olomouci činí 300 Kč. [18]

Letní divadelní scéna se letos chystá na pestrý program s mnoha zajímavými představeními. Návštěvníci se mohou těšit například na stand-up komedii "Děláme to ve třech" (5. 6.), divadelní adaptaci Kunderova románu "Postřižiny" v podání Moravského divadla Olomouc (8. 6.), či na inscenaci "Sluha dvou pánů" (13. 6.) téhož divadla. Milovníci romantiky si pak mohou užít "Noc na Karlštejně" (15. 6.) opět v podání Moravského divadla Olomouc. Zahraniční produkce bude zastoupena např. inscenací "Řiadiťky zemegule" od GuNaGu Bratislava (20. 6.) či "Lovem na losa" od Agentury Harlekýn (21. 6.). Diváci se mohou těšit také na inscenaci "Zlatá pláž" od Divadla Na Zábradlí (22. 6.), či na debutovou show Natálie Tichánkové & 4GOOD (26. 6.). Festival zakončí inscenace "Královny" od Moravského divadla Olomouc (29. 6.). [18]

Kino Metropol

Olomouc má několik kin, která nabízí různorodý výběr filmů pro diváky všech věkových kategorií. Mezi nejznámější kina v Olomouci patří Kino Metropol, které se nachází v centru města.

Před třinácti lety byl kinosál Metropolu zrekonstruován. V roce 2011 se prostor předsálí kina oživil a nově byl doplněn o kinokavárnu a dětský koutek. Na konci téhož roku bylo kino modernizováno a digitalizováno, což vedlo k větší otevřenosti a přístupnosti pro návštěvníky. Dramaturgická a programová orientace kina se také změnila.

V současné době nabízí kino Metropol premiéry nových filmů od významných režisérů, hity z celosvětových filmových festivalů, pravidelné víkendové projekce pro rodiče s dětmi, filmy pro mladé publikum, současné české dokumenty s účastí tvůrců, živé přenosy z Metropolitní opery v New Yorku a mnoho speciálních akcí. Kino Metropol je spolupracovníkem mnoha filmových festivalů a přehlídek v ČR. Mezi nimi jsou Academia film Olomouc, Jeden svět a regionální ozvěny festivalu Febiofest. Proto si zde můžete užít mnoho zajímavých filmových zážitků. [19]

Provozovatelem kina Metropol je společnost DCI KINO Olomouc s.r.o. Kino je otevřeno v různých časech. Od pondělí do pátku je kino otevřeno od 9 hodin ráno až do 8 hodin večer. O víkendu je otevřeno od 2 hodin odpoledne až do 8 hodin večer. Kino Metropol můžete navštívit bez ohledu na den v týdnu a užít si svůj oblíbený film. Vstupné se obvykle pohybuje v rozmezí od 80 do 170 Kč v závislosti na filmu a čase promítání. [19]

Městská knihovna

Městská knihovna je největší a nejvýznamnější knihovnou v Olomouci. Sídlí v moderní budově a nabízí rozsáhlé sbírky knih a periodik v českém i zahraničním jazyce. Knihovna je rozdělena do několika oddělení, které se specializují na různá témata, jako je například dětská literatura, beletrie, vědecká literatura, regionální literatura, umění a kultura a mnoho dalšího.

Od svého založení dne 1. prosince 1889 byla veřejná knihovna v Olomouci významnou součástí kulturního života města. Knihovna byla umístěna v klubovně České besedy, která se nacházela v Národním domě, který byl centrem českého společenského a spolkového života v Olomouci. Její vznik byl reakcí na národnostní konflikty mezi německou většinou a českou menšinou v Olomouci. [20]

V současnosti Městská knihovna v Olomouci eviduje 176 158 svazků, které jsou umístěny převážně v ústřední budově a dále potom v pobočkách městské knihovny. Za registraci v knihovně platí čtenáři poplatky, dospělí 100 Kč, děti a studenti do 26 let 50 Kč, držitelé průkazu ZTP a starobní důchodci, plně invalidní důchodci 50 Kč,

uživatelé průkazu ZTPP a uživatelé nad 80 let mají služby zdarma. Registrační poplatek platí 1 rok od data zaplacení. Do Knihovny lze vstoupit i jednorázově, a to za cenu 50 Kč. [20]

3 Komparativní analýza vybraných kulturních služeb

V této části práce se zaměřím na komparativní analýzu městských knihoven a galerií ve vybraných městech. Prostřednictvím této analýzy posoudím podobnosti a rozdíly mezi dvěma vybranými kulturními službami v různých oblastech, jako jsou nabízené služby, počet knih, počty uspořádaných akcí, počet zaměstnanců, návštěvnost a ceny.

3.1 Městská knihovna v Přerově

Městská knihovna v Přerově je veřejnou knihovnou, střediskem knihovnických a informačních služeb. Zabezpečuje všeobecný a rovný přístup všem občanům a institucím ke kulturním hodnotám a informačním zdrojům. Zřizovatelem Městské knihovny v Přerově je Město Přerov. [15]

V roce 1862 byl v Přerově založen čtenářský spolek, který se stal počátkem místní knihovny. Knihovna se postupně rozrůstala a zlepšovala své služby, aby se stala důležitou institucí v Přerově a okolí. Významným mezníkem v historii knihovny byl zákon z roku 1919, který přinesl významné změny v organizaci a financování veřejných knihoven v celé republice. Tento zákon stanovil, že veřejné knihovny mají být zřizovány obcemi a městy a že musejí být otevřeny všem obyvatelům bez rozdílu. Díky tomuto zákonu se knihovna v Přerově stala plně veřejnou institucí, která byla financována z veřejných zdrojů a poskytovala své služby všem obyvatelům města. [15]

Tab. 3.1 Statistiky Městské knihovny v Přerově

Knihovna Přerov	Počet výpůjček	Počet zaměstnanců	Počet návštěv	Počet registrací	Počet registrací dětí do 15 let	Příspěvek zřizovatele na provoz
2019	308 737	24	110 884	6 054	1 869	15 432 992
2020	229 684	24	70 649	5 545	1 502	15 065 960
2021	190 745	23	65 289	4 387	1 102	17 234 112

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky (Tab. 3. 1) je zřejmé, že uživatelé knihovny si v průběhu roku 2019 vypůjčili celkem 308 737 knihovních dokumentů, které byli v roce 2019 vypůjčené i on-line, při celkovém počtu 110 884 návštěv zahrnujících i návštěvy besed, přednášek a vzdělávacích akcí. V roce 2020 si čtenáři vypůjčili celkem 229 684 knihovních dokumentů. V roce 2021 si čtenáři vypůjčili celkem 190 745 knihovních dokumentů, z čehož vyplývá oproti roku 2019 pokles o 117 992 výpůjček. Tento výrazný pokles jednoho ze základních statistických ukazatelů přímo souvisí s epidemiologickou situací vzniklou šířením onemocnění COVID-19 a s tím souvisejícího výrazného omezení poskytovaných služeb, což je evidentní i na ukazatelích počtu návštěv.

Návštěvnost knihovny v Přerově jednoznačně ukazuje trend snižování. Zatímco v roce 2019 bylo v knihovně zaznamenáno 110 884 návštěv, v roce 2020 70 649 a v roce 2021 se tento počet snížil na 65 289. Výrazný pokles může mít různé příčiny, např. nástup digitálních médií nebo nedostatečná propagace knihovny. Pro zvýšení návštěvnosti knihovny by bylo vhodné navrhnout opatření, a to, že by knihovna mohla více propagovat svou digitální nabídku, jako jsou například e-knihy, audioknihy a další digitální zdroje, aby zaujala nové čtenáře, kteří upřednostňují digitální formáty anebo uspořádat více akcí pro návštěvníky, jako jsou autorská čtení, literární večery, workshopy a další kulturní akce, které by mohly přilákat nové čtenáře. Dalším návrhem by mohla být zvýšená propagace a reklama knihovny, např. prostřednictvím sociálních médií, místních novin, letáků a jiných médií, aby oslovila více lidí a zvýšila povědomí o své nabídce.

3.2 Městská knihovna v Olomouci

Městská knihovna je největší a nejvýznamnější knihovnou v Olomouci. Sídlí v moderní budově a nabízí rozsáhlé sbírky knih a periodik v českém i zahraničním jazyce. Knihovna je rozdělena do několika oddělení, které se specializují na různá témata, jako je například dětská literatura, beletrie, vědecká literatura, regionální literatura, umění a kultura a mnoho dalšího.

Od svého založení dne 1. prosince 1889 byla veřejná knihovna v Olomouci významnou součástí kulturního života města. Knihovna byla umístěna v klubovně České besedy, která se nacházela v Národním domě, který byl centrem českého společenského

a spolkového života v Olomouci. Její vznik byl reakcí na národnostní konflikty mezi německou většinou a českou menšinou v Olomouci. [20]

Tab. 3.2 Statistiky knihovny v Olomouci

Knihovna Olomouc	Počet výpůjček	Počet zaměstnanců	Počet návštěv	Počet registrací	Počet registrací dětí do 15 let	Příspěvek zřizovatele na provoz
2019	421 342	33	184 348	11 726	2 879	20 182 000
2020	362 846	33	113 386	11 201	2 801	21 989 000
2021	333 896	33	116 746	10 925	2 552	21 989 000

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky (Tab. 3.2) vyplývá, že počet výpůjček knih klesl v průběhu tohoto období. Nicméně, v roce 2021 došlo k nárůstu počtu návštěv knihovny oproti předchozímu roku, tj. 2020.

Z tohoto lze usoudit, že i přesto, že množství výpůjček knih kleslo, zájem o knihovnu zůstává a v roce 2021 dokonce roste. Toto může být důsledkem několika faktorů, například většího zájmu o akce a programy knihovny nebo zlepšení služeb nabízených knihovnou. Dalším z vlivů nižších výpůjček knih byla pandemie koronaviru, která čtenáře více uchýlila k online čtení a využívání digitálních služeb, což mohlo vést k menšímu počtu výpůjček knih v knihovně. Nicméně, v roce 2021 se situace zlepšuje.

3.2.1 Porovnání obou městských knihoven

Počet výpůjček

Na základě zjištěných dat o výpůjčkách knih v knihovnách v Přerově a Olomouci mohou říci, že Olomoucká knihovna má větší počet výpůjček než Přerovská knihovna. V roce

2019 Olomoucká knihovna vypůjčila celkově 421 342 knih, zatímco Přerovská knihovna vypůjčila 308 737 knih. V roce 2020 Olomoucká knihovna vypůjčila 362 846 knih a Přerovská knihovna 229 684 knih. V roce 2021 Olomoucká knihovna vypůjčila 333 896 knih a Přerovská knihovna 190 745 knih. Kromě celkového počtu výpůjček můžeme také zohlednit počet poboček knihoven v obou městech.

Knihovna v Přerově má celkem 4 pobočky, zatímco knihovna v Olomouci má 12 poboček. To ukazuje, že Olomoucká knihovna je větší a má rozsáhlejší síť poboček. To může ovlivnit celkový počet výpůjček, protože čím více poboček, tím více uživatelů má přístup ke knihovně.

V roce 2019 měla knihovna v Přerově 24 zaměstnanců, zatímco knihovna v Olomouci měla 33 zaměstnanců. Tento trend se opakuje i v následujících letech - v roce 2020 měla knihovna v Přerově 24 zaměstnanců, zatímco knihovna v Olomouci měla stále 33 zaměstnanců. V roce 2021 měla knihovna v Přerově 23 zaměstnanců, zatímco knihovna v Olomouci stále 33 zaměstnanců.

Technologie a vybavení

Obě městské knihovny, jak v Přerově, tak v Olomouci, spolupracují s portálem Palmknihy.cz a umožňují uživatelům zapůjčení elektronických knih. Nicméně, existují některé rozdíly v podmínkách výpůjčky. V Přerově knihovna umožňuje uživatelům zapůjčit si 3 e-knihy současně. V Olomouci mohou uživatelé půjčit 5 e-knih (celkem 10) na dobu 31 dnů a nelze je prodloužit ani vrátit dříve než po uplynutí této doby. Po uplynutí doby budou knihy automaticky smazány z aplikace.

Z tohoto porovnání vyplývá, že v Olomouci mají uživatelé větší možnost výběru elektronických knih a mohou si půjčit více knih. Na druhé straně v Přerově jsou stanoveny určité limity, ale tyto limity by mohly vést k tomu, že se uživatelé zaměří na kvalitní výběr a vyberou si pouze ty knihy, které jim skutečně zajistí nejlepší čtenářský zážitek. Služba půjčování e-knih je k dispozici pouze uživatelům Městské knihovny v Přerově a Městské knihovny v Olomouci s platnou registrací a je poskytována zdarma.

Obě knihovny disponují 10 notebooky s operačním systémem Windows 10 a balíkem kancelářských aplikací Microsoft Office, což znamená, že uživatelé mohou využívat tuto technologii k práci s dokumenty, tabulkami a prezentacemi. Nicméně, Olomoucká knihovna navíc nabízí počítačové kurzy, které se mohou účastnit až 10 lidí najednou

bez ohledu na věk, což znamená, že uživatelé mají přístup k odbornému vzdělávání a mohou se naučit nové dovednosti v oblasti počítačů a IT. V Přerově knihovna nabízí kroužek programování a robotiky, což je také zajímavá příležitost pro uživatele naučit se nové technické dovednosti, avšak pouze pro věkovou kategorii 10-15 let.

Z tohoto porovnání vyplývá, že obě knihovny nabízejí kvalitní počítačové vybavení pro své uživatele, ale Olomoucká knihovna má navíc nabídku počítačových kurzů, což může být pro některé uživatele velmi atraktivní. Na druhé straně v Přerově knihovna nabízí kroužek programování a robotiky, což je zajímavá příležitost pro ty, kteří se chtějí naučit více v této oblasti.

Programy a akce

Obě knihovny pořádají mnoho různorodých akcí pro širokou veřejnost a snaží se zaměřit na různé věkové skupiny. Soustředí se především na akce pro děti a mládež, což je velmi pozitivní, protože tak pomáhají rozvíjet jejich zájem o knihy a čtení. V Olomouci se pořádá více akcí než v Přerově, což může být způsobeno například větší velikostí města. Nicméně i v Přerově jsou pravidelně pořádány zajímavé akce, jako jsou sobotní odpolední programy pro dětské čtenáře a tematické akce zaměřené na konkrétní téma (např. Březnová srdcovka). Je skvělé, že se v obou knihovnách snaží přinést zážitek z knihovny i mimo půjčování knih a že mají tak širokou nabídku aktivit pro různé věkové kategorie.

Financování

Obě knihovny získávají prostředky ze stejných zdrojů. Hlavními zdroji financování jsou dotace od státu, příspěvky od měst a obcí, dary a sponzorství. Konkrétně Městská knihovna v Přerově získává finanční prostředky především z rozpočtu města Přerova, kterým je dotována, dále pak z dotace od Státní kulturní dotace a příspěvků od okolních obcí, které ji využívají. Olomoucká knihovna získává finanční prostředky z městského rozpočtu, státních dotací, dotací od nadací a sponzorských darů. Obě knihovny využívají podobné zdroje financování, ale liší se v rozsahu získaných finančních prostředků.

Při porovnání rozpočtů knihoven v Přerově a Olomouci lze pozorovat několik rozdílů. V roce 2019 měla Olomoucká knihovna vyšší rozpočet než knihovna v Přerově, a to 20 182 000 Kč oproti 15 432 992 Kč. Rozpočet knihovny v Přerově se v roce 2020 snížil na 15 065 960 Kč, zatímco olomoucká knihovna si udržela svůj rozpočet na stejné

úrovni jako v předchozím roce. V roce 2021 se však situace obrátila a rozpočet knihovny v Přerově vzrostl na 17 234 112 Kč, zatímco rozpočet olomoucké knihovny zůstal stejný jako v roce 2020, tedy 21 989 000 Kč.

Pokud se podíváme na vývoj rozpočtů obou knihoven v posledních letech, lze konstatovat, že obě knihovny se potýkají s různými výzvami a změnami ve financování. Nicméně, Olomoucká knihovna má v průměru vyšší rozpočet než knihovna v Přerově a udržuje si ho na stabilní úrovni i v průběhu let. Na druhé straně, Přerovská knihovna má menší rozpočet, ale v posledním roce došlo k jeho zvýšení.

3.3 Galerie města Přerova

Kulturní instituce "Galerie" je umístěna na Horním náměstí, stejně jako muzeum. Kromě výstav se v galerii nachází také kavárna s letním venkovním posezením a možností připojení k wi-fi. V galerii jsou pravidelně pořádány výstavy. [11]

Galerie je otevřena od úterý do pátku od 8:00 do 17:00 hodin a v sobotu a neděli od 9:00 do 17:00 hodin. V pondělí má galerie zavřeno.

V roce 2019 bylo uspořádáno 9 výstav (1 olejomalba, 1 retro výstava, 2 grafiky, 1 fotografie, 1 autoportréty, 2 malby akrylem, 1 expozice vysokohorské turistiky, 1 výstava dobových rekvizit knihovny). Návštěvníci Galerie mohli shlédnout například Retro výstavu sběratele Patí Horkého, výstavu 100 let knihovny v Přerově, výstavu Absolventské ZUŠ 2019, výstavu „100 let knihovny v Přerově“ – výstava mapující stoletou historii a vývoj knihovnictví na Přerovsku včetně dobových rekvizit, archivních tisků, zápůjčních lístků a pořadačů.

V roce 2020 bylo uspořádáno 5 výstav (2 fotografie, 2 expozice kovu, 1 obrazová a sochařská tvorba). V roce 2020 mohli návštěvníci shlédnout výstavu Jiřího Vojzoly 70, výstavu Deset let Galerie města Přerova 2010-2020, výstavy KOV(ID) 2020, které byly komentované a do této prohlídky byly zařazené osvětlené exponáty, kované obličejové masky proti koronaviru, a to multifunkčního umělce Ondřeje Gély a Michala Ptáčka.

V roce 2021 bylo uspořádáno 10 výstav (2 malby, 1 prostorové realizace, 1 dřevěné plastiky, 2 fotografie, 2 víceoborové, 1 grafika a olejomalby, 1 zvonařství). V roce 2021 mohli návštěvníci shlédnout výstavu dřevěných plastik Václava Lema; výstavu

věnovanou 50. výročí přeplavání kanálu La Manche Františkem Venclovským; dále grafiky a olejomalby Juraje Jakubiska „Moje dva světy“. [11]

3.4 Galerie města Olomouce

Galerie města Olomouce je muzeum věnované výtvarnému umění, nacházející se v historickém centru města Olomouce v Dolní ulici. Galerie vznikla v roce 1951 a její expozice se zaměřuje na prezentaci moderního a současného umění, zejména českého a moravského původu. Galerie města Olomouce se nachází v několika historických budovách, jako např. v budově bývalého kláštera Hradisko, v prostorách barokního paláce U Rytířů a v budově bývalého židovského ghetta. Galerie také spravuje mnoho uměleckých děl umístěných v městském prostoru, jako například sochy a památníky.

V expozicích galerie lze vidět rozmanité sbírky moderního a současného umění, včetně děl malířů, sochařů a grafiků. Mezi nejvýznamnější exponáty galerie patří např. díla umělců, jako je Vincenc Makovský, Josef Šíma, Otto Gutfreund, nebo František Kupka.

Galerie města Olomouce také pořádá pravidelné výstavy a kulturní akce, jako jsou například vernisáže, besedy, přednášky a workshopy pro veřejnost. Vstup do galerie je zpravidla placený, avšak pro určité skupiny návštěvníků (např. studenty) jsou poskytovány slevy. [17]

V roce 2019 bylo uspořádáno 12 výstav (1 mechanické strojky na papíře, 1 keramiky a grafiky, 2 fotografie, 1 obrazy, 2 sochy, 3 malířské kresby, 1 sklářský design, 1 textilní výtvarná tvorba). Návštěvníci Galerie mohli shlédnout například výstavu keramičky Marcely Gruberové, výstavu malířské imprese malíře, kreslíře, sochaře Jaroslawa Sebastiana Pastuszaka, textilní výtvarnou tvorbou Michaely Terčové, výstavu legendy sklářského designu Jiřího Šuhájeka.

V roce 2020 bylo uspořádáno 7 výstav (3 malby, 2 fotografie, 2 obrazy). V roce 2020 mohli návštěvníci shlédnout výstavu dvou jubilatů Otakara Vystrčila a Michaela Stuarta Essona, výstavu 30. výročí umělců z Olomouce „30 let UVUO“, spolek výtvarníků, dále výstavu žáků ZUŠ M. Stibora, výstavu fotografií Antonína Suchana.

V roce 2021 bylo uspořádáno 10 výstav (6 malby, 3 fotografie, 1 grafika). V roce 2021 mohli návštěvníci shlédnout výstavu osudové problémy člověka Tomáše Měšťánka,

působícího v Uherském Hradišti, který ladí svá díla do příběhů v karikaturní nadsázce, dále například fotografa Zdeňka Stuchlíka s výstavou pod názvem "Mezi realitou a magií".

3.4.1 Porovnání obou galerií

Velikost a umístění

Galerie města Přerova se nachází v historickém centru města, má menší výstavní prostory, ale umožňuje častější výstavy. Na druhé straně jsou Galerie města Olomouce rozsáhlejší a nacházejí se v moderním centru města. Mají více prostoru pro výstavy a prostory jsou více viditelné a přístupné pro veřejnost.

Kolekce a výstavní program

Galerie města Přerova se zaměřuje na prezentaci a propagaci regionálních umělců a krajiny. Galerie města Olomouce se zaměřuje na moderní a současné umění a také se často zabývá tématy, jako jsou společenská a kulturní otázky.

Spolupráce s umělci a institucemi

Galerie města Přerova spolupracuje s místními umělci a institucemi a vytváří tak výstavy, které jsou důležité pro regionální uměleckou scénu. Galerie města Olomouce má širší mezinárodní působnost a spolupracuje s významnými umělci a institucemi z celého světa.

Vzdělávací programy a akce

Obě galerie nabízejí vzdělávací programy pro veřejnost, jako jsou workshopy, přednášky a kulturní akce. Galerie města Olomouce má větší rozsah vzdělávacích programů a akcí a také se věnuje průzkumu kulturních a společenských témat v rámci svých výstav.

4 Návrh koncepce rozvoje kultury

Ve čtvrté kapitole práce, na základě získaných dat z předchozích kapitol, vytvořím SWOT analýzu jak pro město Přerov, tak pro město Olomouc. Dále popíši po sobě jdoucí faktory podle důležitosti a následně je zhodnotím. Na závěr této kapitoly uvedu návrh koncepce kultury pro obě města, který vychází ze SWOT analýzy a dotazníkového šetření. A následná plus-minus matice SWOT analýzy ukáže klíčové prvky, na které se v návrhu koncepce kultury zaměřím.

4.1 SWOT analýza

„Nejdůležitějším nástrojem marketingového auditu organizace je SWOT analýza. Název této analýzy je odvozen z anglických slov: S – strenghts (síly), W – weaknesses (slabosti), O – opportunities (příležitosti) a T – threats (hrozby).“ [1, s. 38]

4.1.1 SWOT analýza města Přerova

V tabulce (Tab. 4.1) jsou rozděleny faktory kulturních služeb podle SWOT analýzy. Mezi silné stránky poskytovaných služeb patří zejména to, že Přerov má dlouhou historii a bohatou kulturní tradici, kterou lze využít k propagaci kulturních služeb města. Město má několik moderních kulturních zařízení, jako jsou kino, Městský dům, knihovna a další, které mohou zlepšit zážitek z návštěvy kulturních akcí. Další silnou stránkou jsou velké prostory umožňující pořádání akcí o 100 lidech a více, a to v Městském domě.

Do slabých stránek je zahrnuta nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích, Některé kulturní akce v Přerově nemusí být dostatečně propagovány, což může vést k nízkému povědomí o kulturních službách města a nízké návštěvnosti. V některých obdobích může být poptávka po kulturních službách v Přerově nižší, což může vést k menšímu zájmu o kulturní akce, žádná nebo nedostatečná zpětná odezva od občanů, nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích, nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo (WC, kojící a přebalovací prostor), vysoká ekologická stopa po akcích (velké množství jednorázových odpadků).

Tab. 4.1 SWOT analýza města Přerova

VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ	SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
	<p>S1 - Kulturní dědictví a historické památky</p> <p>S2 - Velké prostory k pořádání akcí (Městský dům, kino, Městský park Michalov)</p> <p>S3 - Dobrá dopravní dostupnost</p> <p>S4 - Aktivní zapojení místních obyvatel</p>	<p>W1 - Nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích</p> <p>W2 - Nedostatečná zpětná odezva od občanů</p> <p>W3 - Nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo (WC, kojící a přebalovací prostor)</p> <p>W4 - Vysoká ekologická stopa po akcích</p> <p>W5 - V některých obdobích může být poptávka nižší (vliv počasí)</p>
VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ	PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
	<p>O1 - Více nabízených služeb při pořádání akcí (půjčovna stoliček, deštníků, úschovna věcí,..)</p> <p>O2 - Zpřístupnit kulturní akce bez vstupného</p> <p>O3 - Pořádání koncertů známějších skupin a kape</p> <p>O4 - Pořádání více akcí pro rodiny s dětmi</p> <p>O5 - Komunikace s občany</p>	<p>T1 – Migrace obyvatel na vesnici nebo do velkoměst</p> <p>T2 - Nová legislativa omezující provoz kulturních služeb (otevírací doba, noční klid,...)</p> <p>T3 – Snižování zájmu o kulturu mladší generace</p> <p>T4 – Zvyšování vstupného díky zvýšení nákladů na provoz akcí</p> <p>T5 – Zhoršení stavu a neinvestování do rekonstrukcí objektů a rozvoje kulturního dědictví (muzeum a galerie, letní kino)</p>

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi příležitosti patří možnost nabízet více služeb při pořádání kulturních akcí, například půjčování židlí, lehátek, deštníků nebo úschovnu zavazadel, cenných předmětů a oděvů. Dále by se mohly zpřístupnit kulturní akce bez poplatku za vstup,

pořádat více koncertů populárních kapel a skupin a více akcí pro rodiny s dětmi. Důležitou příležitostí by také mohla být lepší komunikace se zájemci o kulturu a občany města.

Mezi hrozby nabízených kulturních služeb patří odchod obyvatel do vesnic nebo velkých měst, nová legislativa, která může omezovat provoz kulturních služeb, jako například omezení otevírací doby, nočního klidu nebo zavedení poplatků. Dále se může snižovat zájem o kulturu mezi mladšími generacemi, což může vést ke zvyšování vstupného kvůli zvýšeným nákladům na provoz kulturních akcí. Hrozí také zhoršení stavu kulturního dědictví, jako jsou muzea, galerie nebo letní kino, pokud nebude dostatečně investováno do jejich rekonstrukce a rozvoje.

Tab. 4.2 Vyhodnocení matice SWOT analýzy města Přerova

	S1	S2	S3	S4	W1	W2	W3	W4	W5	SOUČET	POŘADÍ
O1	+	++	+	0	0	0	0	-	0	3	1.-2.
O2	+	0	++	0	0	+	--	-	--	-1	4.-5.
O3	+	++	++	0	+	-	-	--	--	0	3
O4	+	++	+	0	-	-	-	-	-	-1	4.-5.
O5	+	0	+	--	0	++	+	0	0	3	1.-2.
T1	0	-	0	--	--	0	-	-	+	-6	5.
T2	0	--	-	--	--	0	0	-	-	-9	2.-3.
T3	0	-	0	-	--	--	--	-	0	-9	2.-3.
T4	0	-	-	0	--	-	-	--	--	-10	1.
T5	-	--	-	0	0	0	0	--	-	-7	4.
Součet	4	-1	4	-7	-8	-2	-7	-12	-8		
Pořadí	1.- 2.	3	1.-2	4	2.- 3	5.	4.	1.	2.-3.		

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek vyhodnocení SWOT analýzy (Tab. 4.2):

Pořadí důležitosti silných stránek:

- 1.-2. S1 Kulturní dědictví a historické památky
- 1.-2. S3 Dobrá dopravní dostupnost
3. S2 Velké prostory pro pořádání akcí
4. S4 Aktivní zapojení místních obyvatel

Pořadí závažnosti slabých stránek:

1. W4 Vysoká ekologická stopa po akcích
- 2.-3. W1 Nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích
- 2.-3. W5 V některých obdobích může být poptávka nižší (počasí)
4. W3 Nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo (WC, kojící a přebalovací prostor)
5. W2 Nedostatečná zpětná odezva od občanů

Pořadí důležitosti příležitostí:

- 1.-2. O1 Více nabízených služeb při pořádání akcí
- 1.-2. O5 Komunikace s občany
3. O3 Pořádání koncertů známějších skupin a kapel
- 4.-5. O2 Zpřístupnit kulturní akce bez vstupného
- 4.-5. O4 Pořádání více akcí pro rodiny s dětmi

Pořadí závažnosti hrozeb:

1. T4 Zvyšování vstupného díky zvýšení nákladů na provoz akcí
- 2.-3. T2 Nová legislativa omezující provoz kulturních služeb
- 2.-3. T3 Snižování zájmu o kulturu mladší generace
4. T5 Zhoršení stavu a neinvestování do rekonstrukcí objektů a rozvoje kulturního dědictví
5. T1 Migrace obyvatel na vesnici nebo do velkoměst

4.1.2 SWOT analýza města Olomouce

V tabulce (Tab. 4.3) jsou rozděleny do jednotlivých skupin faktory ovlivňující kvalitu služeb kultury ve městě Olomouc.

Tab. 4.3 SWOT analýza města Olomouce

	<i>SILNÉ STRÁNKY (S)</i>	<i>SLABÉ STRÁNKY (W)</i>
<i>VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ</i>	<p>S1 - Kulturní dědictví a historické památky</p> <p>S2 - Aktivním přístupem ke kulturní politice</p> <p>S3 – Zájem občanů o kulturní dění</p> <p>S4 – Spoustu zajímavých objektů</p>	<p>W1 - Nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích</p> <p>W2 - Nedostatečná zpětná odezva od občanů</p> <p>W3 - Omezené financování pro kulturní aktivity</p> <p>W4 - Nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo (WC, kojící a přebalovací prostor)</p> <p>W5 - Vysoká ekologická stopa po akcích</p>
<i>VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ</i>	<p><i>PŘÍLEŽITOSTI (O)</i></p> <p>O1 - Více nabízených služeb při pořádání akcí (půjčovna stoliček, deštníků, úschovna věcí,..)</p> <p>O2 - Zpřístupnit kulturní akce bez vstupného</p> <p>O3 - Propojit kulturní a turistické aktivity</p> <p>O4 - Pořádání více akcí pro rodiny s dětmi</p> <p>O5 - Komunikace s občany</p>	<p><i>HROZBY (T)</i></p> <p>T1 – Migrace obyvatel na vesnici nebo do okolí města</p> <p>T2 - Nová legislativa omezující provoz kulturních služeb (otevírací doba, noční klid,..)</p> <p>T3 – Snižování zájmu o kulturu mladší generace</p> <p>T4 – Zvyšování vstupného díky zvýšení nákladů na provoz akcí</p> <p>T5 – Zhoršení stavu a neinvestování do rekonstrukcí objektů a rozvoje kulturního dědictví (muzeum a galerie, letní kino)</p>

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4.4 Vyhodnocení matice SWOT analýzy města Olomouce

	S1	S2	S3	S4	W1	W2	W3	W4	W5	SOUČET	POŘADÍ
O1	++	+	+	+	0	-	-	0	-	2	3.
O2	+	++	++	+	++	-	++	++	--	9	1.
O3	++	++	++	0	-	-	--	-	--	-1	4.-5.
O4	+	++	+	0	-	-	-	-	-	-1	4.-5.
O5	++	++	++	+	+	--	--	0	0	4	2.
T1	--	0	-	--	-	--	0	--	0	-12	2.
T2	--	-	-	-	0	-	0	0	0	-6	5.
T3	--	-	-	-	--	--	-	--	+	-14	1.
T4	-	0	--	-	0	--	0	--	0	-10	3.
T5	--	-	-	--	0	0	0	--	0	-8	4.
Součet	-1	6	2	-4	-2	-13	-5	-8	-5		
Pořadí	3.	1.	2.	4.	5.	1.	3-4.	2.	3-4.		

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek vyhodnocení SWOT analýzy (Tab. 4.4):

Pořadí důležitostí silných stránek:

1. S2 Aktivní přístup ke kulturní politice
2. S3 Zájem občanů o kulturní dění
3. S1 Kulturní dědictví a historické památky
4. S4 Spousta zajímavých objektů

Pořadí závažnosti slabých stránek:

1. W2 Nedostatečná zpětná odezva od občanů
2. W4 Nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo
- 3.-4. W5 Vysoká ekologická stopa po akcích

- 3.-4. W3 Omezené financování pro kulturní aktivity
5. W1 Nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích

Pořadí důležitosti příležitostí:

1. O2 Zpřístupnit kulturní akce bez vstupného
2. O5 Komunikace s občany
3. O1 Více nabízených služeb při pořádání akcí
- 4.-5. O3 Propojení kulturních a turistických aktivit
- 4.-5. O4 Pořádání více akcí pro mladé

Pořadí závažnosti hrozeb:

1. T3 Upadající zájem o kulturu
2. T1 Migrace obyvatel na vesnici nebo do velkoměst
3. T4 Zvyšování vstupného díky zvýšení nákladů na provoz akcí
4. T5 Zhoršení stavu a neinvestování do rekonstrukcí objektů a rozvoje kulturního dědictví
5. T2 Nová legislativa omezující provoz kulturních služeb

4.2 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je metoda sběru dat, která umožňuje získat informace od většího počtu respondentů. Dotazník obsahuje řadu otázek zaměřených na konkrétní téma, v mém případě spokojenost občanů s poskytovanými službami kultury v Přerově a v Olomouci. Dotazníky byly zpřístupněny online a obsahovaly 4 otázky týkající se statistického zpracování a následně 8 otázek ohledně spokojenosti občanů s kvalitou poskytovaných služeb. Otázky se skládaly z jedné možné odpovědi, vícero možností odpovědí a názorových otázek.

Anketa byla zaslána občanům prostřednictvím sociální sítě Instagram, Facebook a e-mailem. Celkem bylo rozdáno 126 dotazníků v Přerově a 131 v Olomouci. Celkem na ni odpovědělo 110 občanů z Přerově a 120 občanů z Olomouce. Nejvíce dotazníků vyplnili lidé v produktivním věku 21-40 let.

Statistické zpracování údajů Přerov a Olomouc

Tabulky (Tab. 4.5, Tab. 4.6) znázorňují statistické údaje u respondentů. V obou městech odpovídaly procentuálně více ženy než muži. Věk nejvíce odpovídajících respondentů byl taktéž v obou městech stejný, 21 až 40 let. Z Přerova odpovědělo 72% občanů žijících přímo v Přerově a žijících v okolí Přerova 28% občanů.

Na dotazník ohledně kultury v Olomouci odpovědělo 96% občanů žijících přímo v Olomouci. A v obou městech odpovídali více ekonomicky aktivní respondenti. Ekonomicky aktivní osoby jsou pro tento dotazník osoby pracující (zaměstnaní, OSVČ, jednatelé) a do ekonomicky neaktivních osob lze zařadit studenty, nezaměstnané, na mateřské nebo rodičovské dovolené, důchodce, ženy v domácnosti a podobně.

Tab. 4.5 Statistické zpracování města Přerova

Pohlaví	Žena	Muž		
	56,80%	43,20%		
Věk	Do 20 let	21-40 let	41-60 let	61 let a více
	3,40%	71,20%	19,80%	5,60%
Bydliště	Přerov	Okolí Přerova		
	72%	28%		
Ekonomická aktivita	Aktivní	Neaktivní		
	66,20%	33,80%		

Zdroj: vlastní zpracování

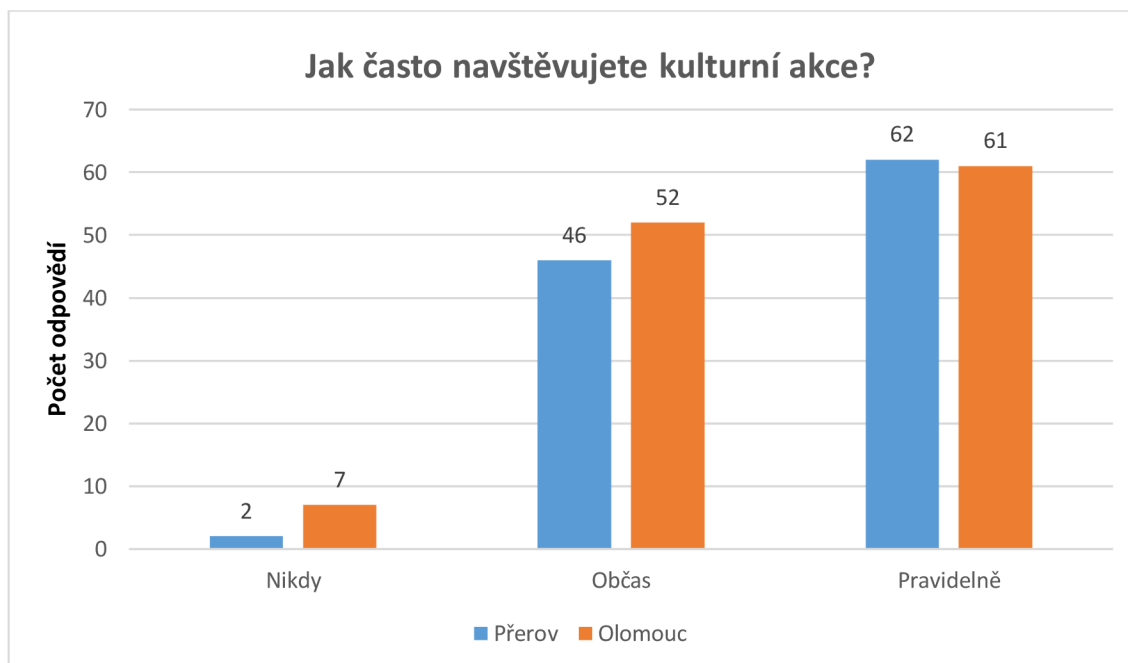
Tab. 4.6 Statistické zpracování města Olomouce

Pohlaví	Žena	Muž		
	65,80%	34,20%		
Věk	Do 20 let	21-40 let	41-60 let	61 let a více
	10,20%	61,30%	21,50%	7%
Bydliště	Olomouc	Okolí Olomouce		
	96%	4%		
Ekonomická aktivita	Aktivní	Neaktivní		
	64,70%	35,30%		

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 1 Jak často navštěvujete kulturní akce ve městě Přerov/Olomouc?

Graf 4.1 znázorňuje, že nejvíce respondentů v obou městech chodí za kulturou pravidelně, což v případě mnou položené otázky je jednou za měsíc nebo vícekrát za měsíc. Nejméně respondentů však ve městě Přerov nechodí na kulturní akce vůbec.

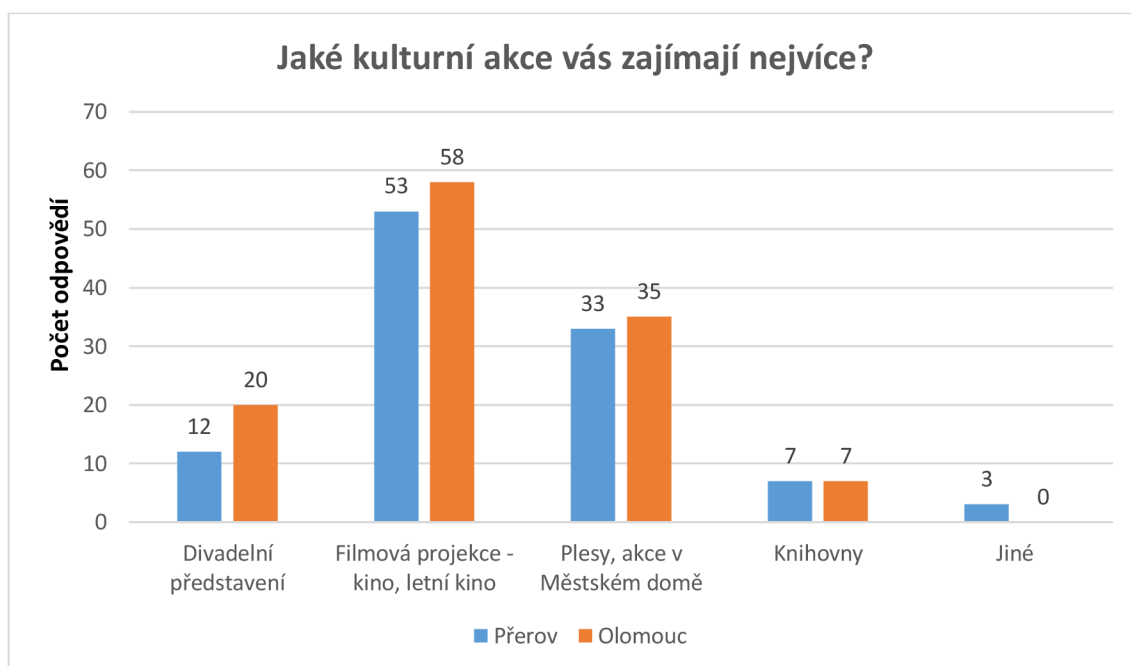

Graf 4.1 Jak často navštěvujete kulturní akce?

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2 Jaké kulturní akce vás v Přerově/Olomouci zajímají nejvíce?

Z grafu (Graf 4.2) lze vyčíst, že filmové projekce jsou v obou městech velmi populární a tvoří nejvyšší procento návštěvníků kulturních akcí. Další nejvyšší hodnoty se týkají akcí v Městském domě, plesů atd, které jsou v obou městech velmi podobné. Z grafu je také patrné, že divadelní představení jsou v Olomouci populárnější než v Přerově. Přerov a Olomouc mají stejný počet respondentů v návštěvách knihoven. Naopak jiné kulturní akce nejsou v obou městech příliš populární a tvoří menší podíl z celkového počtu návštěvníků.

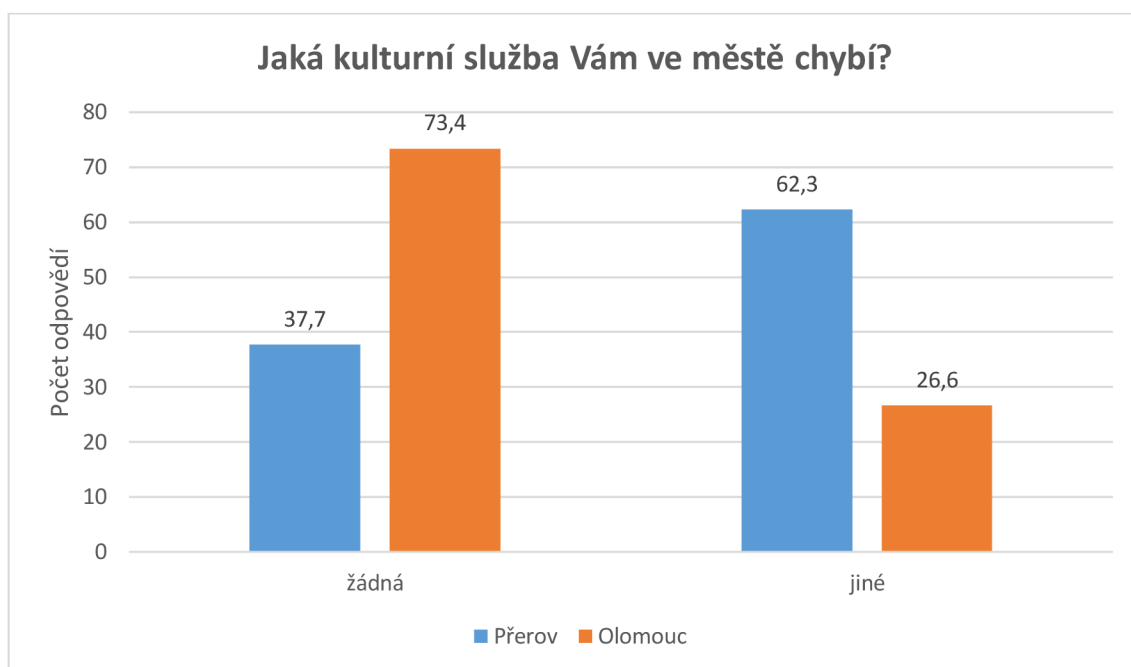

Graf 4.2 Jaké kulturní akce vás zajímají nejvíce?

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3 Jaká kulturní služba Vám ve městě chybí?

Graf 4.3 zachycuje počet odpovědí, zda-li občanům chybí nějaká kulturní služba v daném městě. V Přerově odpovědělo 37,7% osob žádná a 62,3 % osob vypsalo, jaké služby jim ve městě chybí. V Olomouci odpovědělo 73,4 % osob žádná a 26,6 % vypsalo, co jim ve městě chybí.

Graf 4.3 Jaká kulturní služba Vám ve městě chybí?

Zdroj: vlastní zpracování

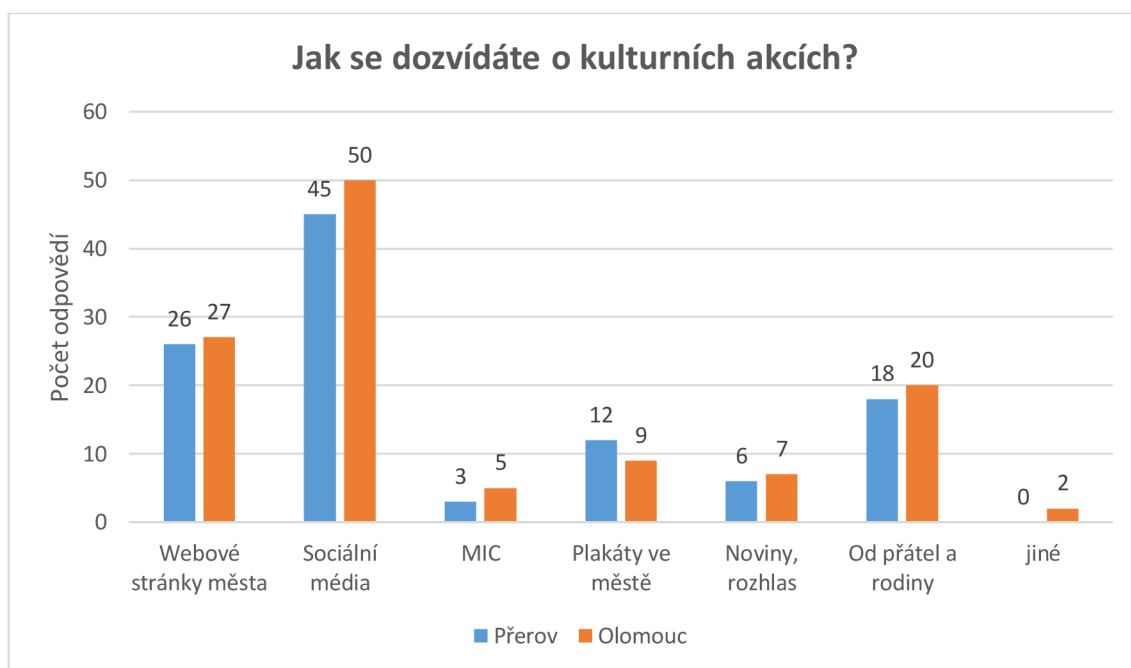
Z grafu (Graf 4.3) vyplývá, že nejvíce kulturních služeb chybí v Přerově. Konkrétně se jedná o 62,3 % respondentů, kteří vyjádřili názor, že v tomto městě nejsou dostatečně zastoupeny některé kulturní služby. Pokud se podíváme na konkrétní příklady, které by občanům Přerova mohly chybět, můžeme zmínit například více kulturních akcí pro dospělé. To by mohlo zahrnovat různé formy zábavy a kultury, jako jsou koncerty, divadelní představení, festivaly a kulturní akce pro dospělé. Město by mohlo nabídnout širší spektrum divadelních her, od klasických až po moderní a experimentální formy. Dále také občanům chybí kino s širším výběrem filmů, kvalitnější koncerty a galerie s výstavami moderního umění.

Naopak v Olomouci, jak uvádí 73,4 % respondentů, nechybí vůbec nic. Zbytek respondentů v Olomouci uvedl, že by jim mohly chybět některé konkrétní kulturní akce, jako jsou například festivaly s více různorodým programem, více sportovních akcí v kultuře, dostupnější vzdělávací akce, více koncertů klasické hudby nebo více představení s moderními divadelními směry.

Tento graf tedy naznačuje, že kulturní nabídka ve městech může být různorodá a že jednotlivá města mohou mít rozdílné kulturní potřeby a preference.

Otázka č. 4 Jak se dozvídáte o kulturních akcích v Přerově/Olomouci?

Z grafu (Graf 4.4) je zřejmé, že nejvíce lidí se dozvídá o kulturních akcích v obou městech ze sociálních sítí a webových stránek města. Dále je možné vidět, že stejně v obou městech významný podíl lidí získává informace od přátel a rodiny. Pak zcela ojediněle se v obou městech dozvídá o kulturních akcích z plakátů ve městě, novin a Městského informačního centra (MIC). Dva lidé v Olomouci uvedli, že se dozvídájí o kulturních akcích i jiným způsobem.

Graf 4.4 Jak se dozvídáte o kulturních akcích?

Zdroj: vlastní zpracování

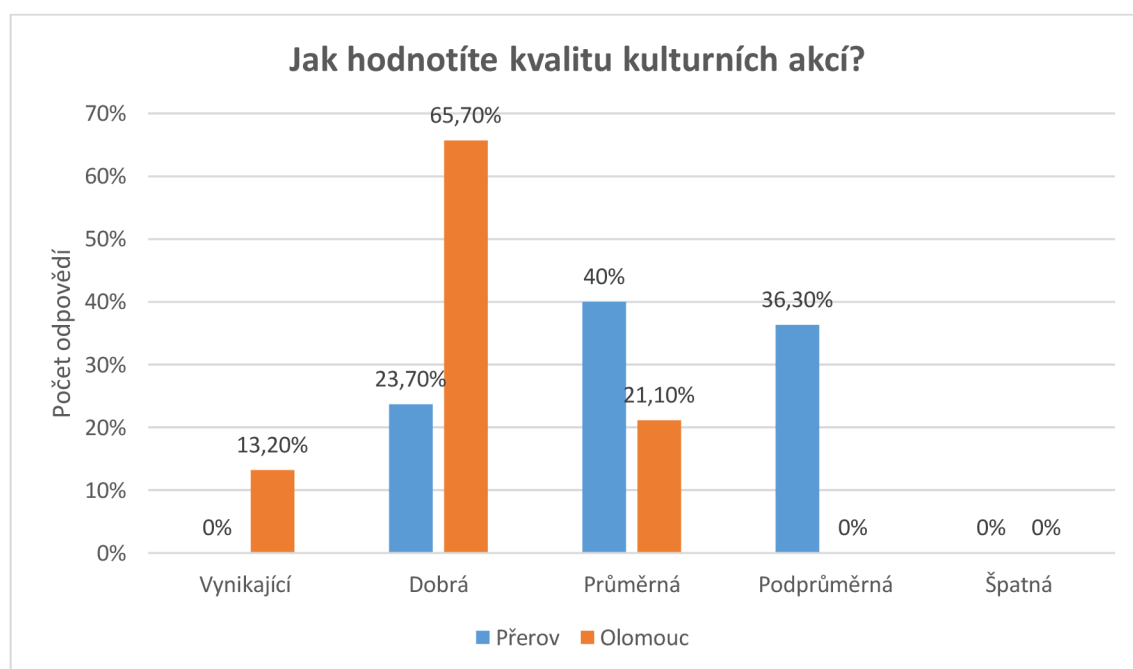
Otázka č. 5 Jak hodnotíte kvalitu kulturních akcí v Přerově/Olomouci?

V rámci dotazníkové šetření kvality kulturních akcí ve městě Přerov bylo zjištěno, že z velké části obyvatelé hodnotí kvalitu těchto akcí jako průměrnou. Přibližně 40 % respondentů vyjádřilo tuto názorovou pozici, což naznačuje, že většina obyvatel se při posuzování kulturních akcí drží středního pole hodnocení.

Dále bylo zjištěno, že 23,7 % obyvatel hodnotí kvalitu kulturních akcí jako dobrou. Tento výsledek může svědčit o tom, že i přesto, že většina obyvatel považuje kvalitu kulturních akcí za průměrnou, existuje určitá část populace, která má s nabídkou

kulturních akcí v Přerově pozitivní zkušenosti. Zbývající část respondentů vyjádřila názor, že kvalita kulturních akcí je spíše podprůměrná. Nikdo z respondentů však neoznačil kvalitu kulturních akcí jako vynikající nebo naopak špatnou. Tento výsledek ukazuje, že z pohledu obyvatelé Přerova je nabídka kulturních akcí poměrně vyvážená a průměrná.

Dle grafu (Graf 4.5) lze říci, že 65,7% obyvatel Olomouce hodnotí kvalitu kulturních akcí jako dobrou a 13,2% jako vynikající. Ve zbylých případech, tj. 21,1% je hodnocení průměrné, ale nikdo z respondentů nevyjádřil negativní názor na kvalitu kulturních akcí v Olomouci. Celkově lze tedy říci, že Olomouc má vysokou úroveň kulturních akcí a pozitivní hodnocení ze strany obyvatel.

Graf 4.5 Jak hodnotíte kvalitu kulturních akcí?

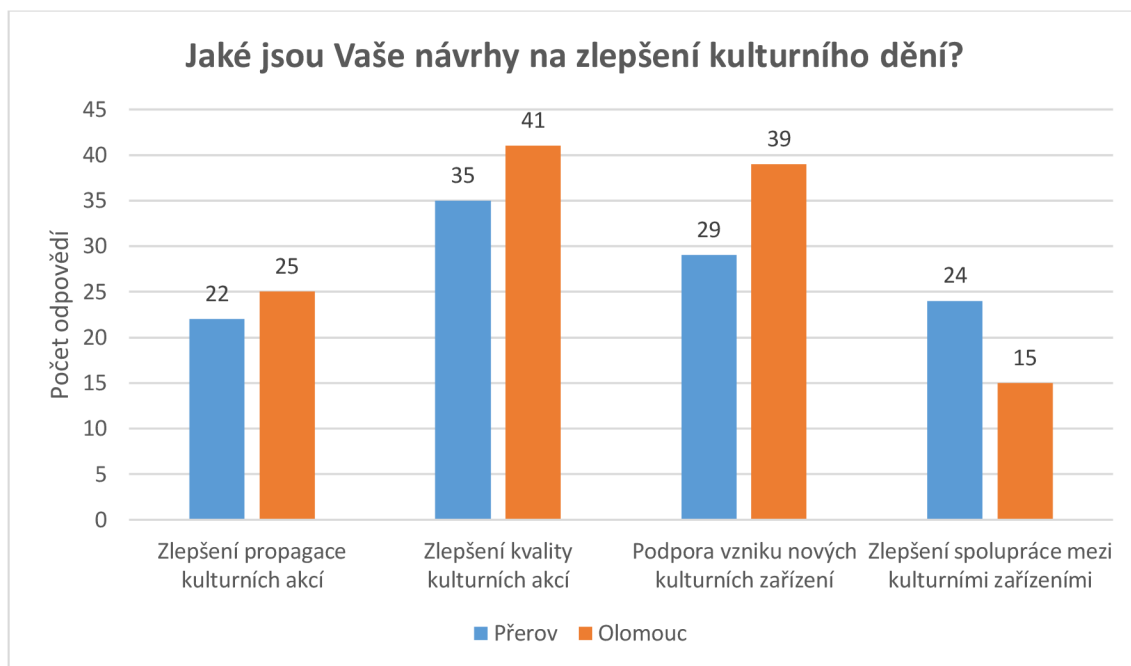
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6 Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení kulturního dění ve městě Přerov/Olomouc?

Graf 4.6 ukazuje, že nejvíce občanů Přerova si přejí zlepšení kvality kulturních akcí, což naznačuje, že kvalita kulturního dění je pro ně velmi důležitá. Následovala podpora

vzniku nových kulturních zařízení a zlepšení spolupráce mezi kulturními zařízeními. Naopak, propagace kulturních akcí byla vybrána nejméně.

V Olomouci nejvíce občané navrhují zlepšení kvality kulturních akcí. Následují podpora vzniku nových kulturních zařízení a zlepšení propagace kulturních akcí. Zlepšení spolupráce mezi kulturními zařízeními byla uvedena pouze v 15 případech.

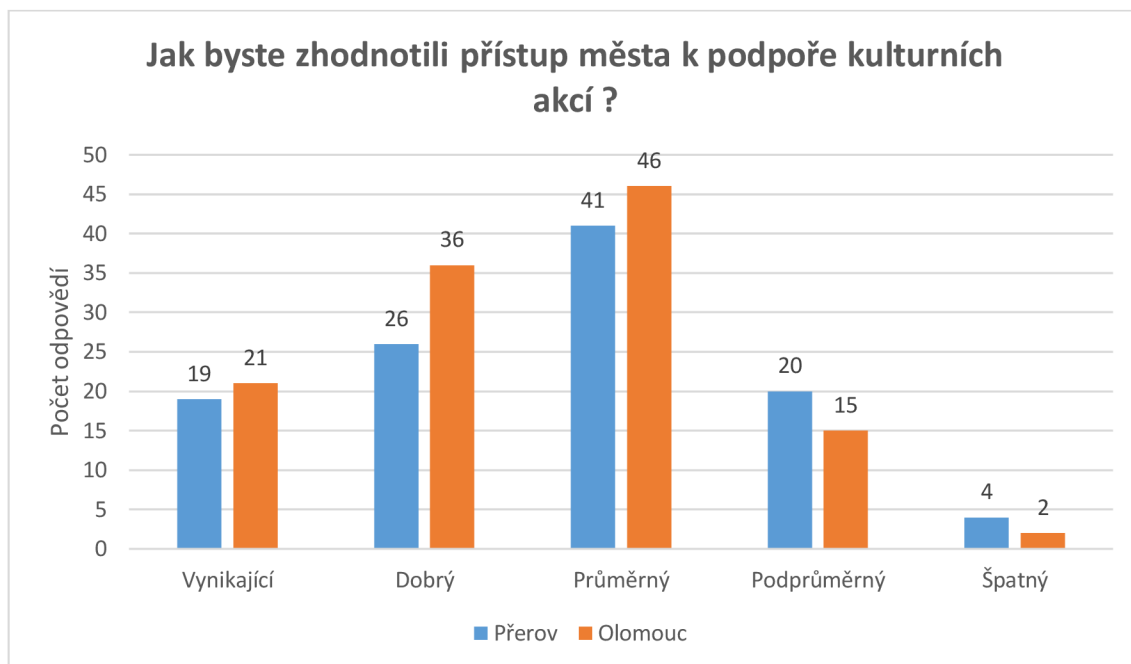
Graf 4.6 Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení kulturního dění?

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7 Jak byste zhodnotili přístup města k podpoře kulturních akcí v Přerově/Olomouci?

Z grafu (Graf 4.7) vyplývá, že pouze 19 respondentů hodnotí přístup města Přerov k podpoře kulturních akcí jako vynikající, 26 respondentů jako dobrý, 41 respondentů jako průměrný, 20 respondentů jako podprůměrný a 4 respondentů hodnotí přístup města jako špatný.

V Olomouci jsou čísla občanů obdobná, a to 21 respondentů hodnotí přístup města k podpoře kulturních akcí v Olomouci jako vynikající, 36 respondentů jako dobrý, 46 respondentů jako průměrný, 15 respondentů jako podprůměrný a pouze 2 respondentů hodnotí přístup města jako špatný.

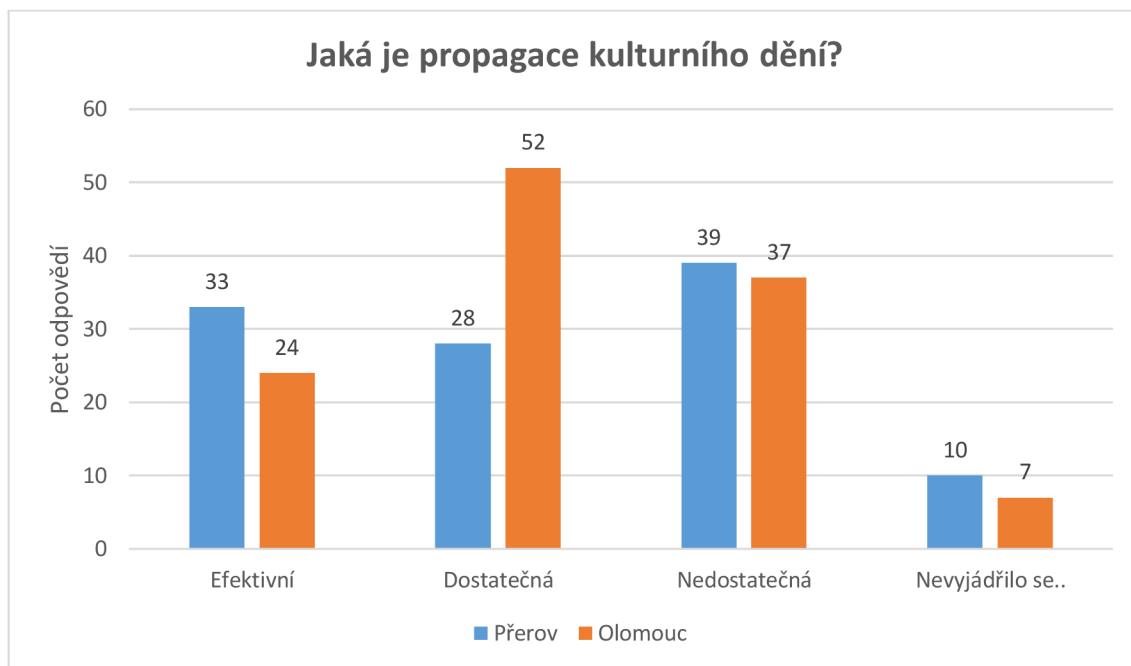
Graf 4.7 Jak byste zhodnotili přístup města k podpoře kulturních akcí ?

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8 Jaká je propagace kulturního dění ve městě Olomouc?

Graf 4.8 zobrazuje, jak občané měst Přerov a Olomouc hodnotí propagaci kulturního dění. Největší skupinou ve městě Přerov jsou respondenti, kteří hodnotí propagaci kulturního dění jako nedostatečnou. Druhá největší skupina hodnotí propagaci jako dostatečnou, ale mohla by být lepší. Menší skupina respondentů hodnotí propagaci jako efektivní. Pouze 10 respondentů se nevyjádřilo k této otázce.

V Olomouci je názor na propagaci takový, že 52 respondentů hodnotí propagaci jako dostatečnou. Menší skupina respondentů hodnotí propagaci jako nedostatečnou. Pouze 24 respondentů hodnotí propagaci jako efektivní. 7 respondentů se nevyjádřilo k této otázce.

Graf 4.8 Jaká je propagace kulturního dění?

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Návrh koncepce rozvoje kultury ve městě Přerově a Olomouci

Dle zjištění z dotazníkového šetření a SWOT analýzy by se poskytovatelé kulturních služeb ve městě Přerově měli zaměřit na zlepšení a odstranění slabých stránek, a to v pořadí závažnosti od nejvíce závažného k nejméně závažnému. Nejvíce závažnou slabou stránkou je vysoká ekologická stopa, kterou akce mohou zanechat. V dnešní době, kdy se stále více věnuje pozornost ochraně životního prostředí, je důležité hledat ekologické alternativy a řešení. Eko produkty jsou skvělou volbou, protože při své funkci minimalizují negativní dopad na planetu. Mezi příklady eko produktů patří např. biologicky rozložitelné nápojové kelímky, papírová brčka, talíře a příbory. Vynikající volbou jsou také vratné zálohované kelímky.

Dalším důležitým aspektem, který přispívá k vysoké ekologické stopě, jsou netříděné odpady. Tento problém lze řešit např. zavedením tříděných popelnic s jasně označenými kontejnery pro různé druhy odpadu. Občané tak mohou snadno a správně třídit odpad a minimalizovat tak negativní vliv na životní prostředí.

Jinou slabou stránkou města Přerova je nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích. V dnešní době jsou sociální sítě důležitým zdrojem informací pro mnoho lidí a město by mělo využívat tuto možnost k tomu, aby občanům poskytlo aktuální a relevantní informace. Jedním z řešení by mohlo být zvýšení aktivity města na sociálních sítích a pravidelné publikování aktualit, událostí a důležitých informací pro občany. Důležité je také zajistit, aby tyto informace byly přístupné a srozumitelné pro všechny občany, včetně těch, kteří nejsou zvyklí používat sociální sítě. Proto by město mělo vytvořit dostatečné množství různých kanálů a formátů, například webové stránky, newslettery, letáky a případné tištěné materiály.

Slabou stránkou města Olomouce, je nedostatečná zpětná odezva od občanů. V současné době neexistuje vhodný systém pro sběr názorů a připomínek obyvatel města, což může mít negativní dopad na jejich spokojenost a zájem o kulturní akce. Proto bychom měli zlepšit systém zpětné vazby od obyvatel, abychom mohli efektivněji odpovědět na jejich potřeby a zájmy. Další slabou stránkou je nedostatečné sociální zázemí při kulturních akcích i mimo ně. Je důležité vytvořit vhodné prostředí pro setkávání a interakci místních obyvatel s kulturními akcemi, a to včetně zabezpečení dostatečného počtu toalet a občerstvení. Tímto způsobem můžeme vytvořit příjemné prostředí pro kulturní akce a podpořit spokojenost obyvatel města.

Vysoká ekologická stopa po kulturních akcích je také důležitou slabou stránkou, kterou je nutné řešit. Vytvoření opatření na snížení množství odpadu produkovaného během kulturních akcí, včetně recyklace odpadů a podpory používání ekologických alternativ, může výrazně snížit ekologickou stopu po těchto akcích.

Další klíčovou slabou stránkou je propojení kulturních a turistických aktivit. Propojení kulturních akcí s turistickými aktivitami ve městě Olomouc může přinést mnoho pozitivních změn a podpořit rozvoj kulturního a turistického ruchu v městě.

Důležité je také aktivně zapojovat občany do procesu informování a získávat jejich zpětnou vazbu. Město by mohlo zřídit online platformu, kde občané mohou vyjádřit své názory a dotazy a mohou být aktivně zapojeni do procesu. Z dotazníkového šetření konkrétně v otázce č. 3 odpovědělo 62,3 % respondentů, že jim v Přerově chybí více kulturních akcí. V Olomouci odpovědělo 26,6 % respondentů, co jim ve městě chybí. V případě zapojení občanů by město získávalo průběžné návrhy občanů na přidání kulturních akcí.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na poskytované služby kultury a nabídky kulturních akcí ve městech Přerov a Olomouc a jejich vliv na spokojenost občanů. Analyzovala jsem výsledky průzkumu pomocí dotazníkového šetření, který jsem provedla mezi občany obou měst a srovnala je s nabídkou kulturních služeb v daných lokalitách. Můžu konstatovat, že kvalita a rozmanitost nabízených kulturních akcí a služeb mají významný vliv na spokojenost občanů s městem a jejich celkovou kvalitu života. Vzhledem k tomu, že kulturní služby jsou důležitým prvkem rozvoje městského prostoru, je důležité, aby byly nabízeny v dostatečné míře a aby byly přizpůsobeny potřebám a zájmům místních obyvatel.

Cílem bakalářské práce bylo porovnat vybrané kulturní služby. Na základě výsledků dotazníkového šetření a SWOT analýzy jsem zjistila, že poskytovatelé kulturních služeb ve městě Přerov by měli především zlepšit a odstranit své slabé stránky, a to v pořadí podle závažnosti. Nejvýznamnější problém představuje vysoká ekologická stopa akcí. Proto by měli být poskytovatelé kulturních služeb motivováni k používání ekologických alternativ, jako jsou biologicky rozložitelné nápojové kelímky a talíře, vratné zálohované kelímky a zavedení tříděných popelnic.

Další slabou stránkou je nedostatečná informovanost občanů na sociálních sítích, která může být řešena zvýšenou aktivitou města na sociálních sítích a vytvořením různých kanálů a formátů, aby informace byly přístupné všem. Kromě toho, město by mělo najít alternativy pro období s nízkou poptávkou po kulturních službách, jako jsou digitální technologie. Také by mělo být zvýšeno sociální zázemí kulturních akcí. Celkově by měli poskytovatelé kulturních služeb v Přerově upravit svou strategii, aby uspěli v konkurenci s ostatními městy a aby byly kulturní služby co nejvíce přístupné a přitažlivé pro občany.

Další významnou slabou stránkou města Přerova je v některých obdobích nízká poptávka po kulturních službách. Tento problém může vést k menšímu zájmu o kulturní akce, což může mít negativní dopad na kulturní život ve městě. Aby se tomuto problému předešlo, město by mělo zajistit alternativy pro období s nižší poptávkou po kulturních službách, jako jsou zimní měsíce. Jedním z řešení by mohlo být využití digitálních technologií, jako jsou online přenosy kulturních akcí, virtuální prohlídky

muzeí a galerií a podobně. Tím by se mohla rozšířit možnost přístupu ke kulturním službám pro všechny občany, i pro ty, kteří nemohou fyzicky přijít na kulturní akce.

Mezi příležitostmi patří možnost nabízet více služeb při pořádání kulturních akcí, např. půjčování židlí, lehátek, deštníků nebo úschovnu zavazadel, cenných předmětů a oděvů. Dále by se mohly zpřístupnit kulturní akce bez poplatku za vstup, pořádat více koncertů populárních kapel a skupin a více akcí pro rodiny s dětmi. Důležitou příležitostí by také mohla být lepší komunikace se zájemci o kulturu a občany města.

Důležité je také aktivně zapojovat občany do procesu informování a získávat jejich zpětnou vazbu. Město by mohlo zřídit online platformu, kde občané mohou vyjádřit své názory a dotazy a mohou být aktivně zapojeni do procesu a v případě zapojení občanů by město Přerov získávalo průběžné návrhy občanů na přidání kulturních akcí.

Na základě analýzy stavu kultury v Olomouci a průzkumu potřeb a zájmů místních obyvatel, bych v první řadě zlepšila zpětnou vazbu od občanů a vytvořila jednoduchý a snadno přístupný systém pro sběr názorů a nápadů od občanů, a to jak během kulturních akcí, tak i mimo ně. Také bych zlepšila sociální zázemí při kulturních akcích i mimo ně. Vytvořila vhodný prostor pro setkávání a interakci místních obyvatel s kulturními akcemi, včetně zabezpečení dostatečného počtu toalet a občerstvení. Dalším důležitým opatřením by bylo snížení ekologické stopy po kulturních akcích. Toho lze dosáhnout implementací opatření na snížení množství odpadu produkovaného během kulturních akcí, včetně recyklace odpadů a podpory používání ekologických alternativ.

Propojila bych kulturní a turistické aktivity. Vytvořila strategie, která bude propojovat kulturní akce s turistickými aktivitami ve městě, a to jak v rámci Olomouce, tak i v širším regionu. Nakonec bych se zaměřila na pořádání více akcí pro mladé. Cílem je oslovovat zejména mladší generaci a podporovat tak rozvoj kulturního života v Olomouci pro budoucí generace. Celkově lze říci, že tato koncepce by mohla pomoci zlepšit kulturní scénu v Olomouci a uspokojit potřeby místních obyvatel, turistů a dalších návštěvníků. Toto navrhované opatření by mohlo vést k lepšímu propojení s okolím a k posílení image města jako kulturního centra regionu. Věřím, že tato koncepce bude úspěšná a bude moci přinést mnoho pozitivních změn pro Olomouc a její obyvatele.

Seznam zdrojů

- [1] **VAŠTIKOVÁ, Miroslava.** *Marketing služeb: efektivně a moderně.* Praha: Grada, 2014. ISBN:978-80-247-5037-8.
- [2] **ŠTĚPÁNKOVÁ, Marta.** *Služby vzdělání, kultury a zaměstnanosti.* Přerov: VŠLG, 2021. Dostupné z: intranet Vysoké školy logistiky o.p.s.
- [3] **HALÁSEK, Dušan et al.** *Logistika v odvětvích služeb.* Přerov: Vysoká škola logistiky o.p.s., 2013. ISBN 978-80-87179-30-7.
- [4] **PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ.** *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví.* Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-347-8.
- [5] **KUBÍČKOVÁ, Klára.** *Financování divadel v České republice.* Praha. 2015. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická Praha: Fakulta managementu v Jindřichově Hradci: Vedoucí práce: Ing. Libor Votava, Ph.D.
- [6] **ŠTĚPÁNKOVÁ, Marta a Iveta, DOČKALÍKOVÁ.** *Logistika služeb v obecném zájmu.* Přerov: VŠLG, 2021. ISBN 978-80-87179-69-7.
- [7] **Státní fond kinematografie.** fondkinematografie.cz. [Online] 2023. [cit. 7. 02. 2023] Dostupné také z: <https://fondkinematografie.cz/legislativa-a-koncepce/>.
- [8] **Seznam.cz a.s.** www.mapy.cz. [Online]. [cit. 23. 02. 2023]. Dostupné také z: <https://mapy.cz/zakladni?mereni-vzdalenosti&rm=97hrMxUTgZ97HkMxVEBx&x=17.3361891&y=49.5610924&z=11>.
- [9] **Statutární město Přerov.** www.prerov.eu. [Online] 2023. [cit. 21. 02. 2023.] Dostupné také z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/>.
- [10] **Český statistický úřad.** czso.cz. [Online] [cit. 23. 02. 2023] Dostupné také z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112023#>.
- [11] **Galerie města Přerova.** Město Přerov. [Online]. © 2000 [cit. 20. 02. 2023.]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/kam-zakulturou/galerie-mesta-prerova/>.
- [12] **Letní divadelní scéna.** www.prerov.eu. [Online] 2023. [cit. 08. 02. 2023.] Dostupné také z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/kam-za-kulturou/letni-divadelni-scena/>.
- [13] **Kino Hvězda Přerov.** www.kinohvezdaprerov.cz [Online] [cit. 23. 02. 2023] Dostupné také z: <http://www.kinohvezdaprerov.cz/page/13428/v-roce-2016-se-menil-provozovatel-kina>.
- [14] **Historie: PŘEROVSKÝ KAŠPÁREK.** PŘEROVSKÝ KAŠPÁREK [Online]. © 2010 Všechna práva vyhrazena [cit. 08. 02. 2023]. Dostupné z: <https://prerovskykasperek.webnode.cz/historie/>.

- [15] **Knihovna Přerov.** www.knihovnaprerov.cz [Online] [cit. 25. 03. 2023]
Dostupné také z: <https://www.knihovnaprerov.cz/o-nas>.
- [16] **Financování kultury.** www.mkcr.cz [Online] [cit. 25. 03. 2023]
Dostupné také z: <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-cs-69>.
- [17] **Galerie města Olomouce.** Město Olomouc. [Online]. © 2000 [cit. 20. 03. 2023].
Dostupné také z: <https://www.galerie-mesta-olomouce.cz/>.
- [18] **Moravské divadelní léto.** Moravské divadlo. www.moravskedivadelnileto.cz
[Online] [cit. 25. 03. 2023] Dostupné také z: <https://moravskedivadelnileto.cz/>.
- [19] **Kino Metropol.** www.kinometropol.cz. [Online] 2023. [cit. 10. 04. 2023]
Dostupné také z: <https://www.kinometropol.cz/klient-323/kino-96/stranka-2001>.
- [20] **Knihovna města Olomouce.** www.kmol.cz. [Online] 2023. [cit. 29. 03. 2023]
Dostupné také z: <https://kmol.cz/knihovna/>.

Seznam grafických objektů

Seznam obrázků

Obr. 2.1 Poloha měst Přerova a Olomouce	24
---	----

Seznam grafů

Graf 4.1 Jak často navštěvujete kulturní akce?	49
Graf 4.2 Jaké kulturní akce Vás zajímají nejvíce?	50
Graf 4.3 Jaká kulturní služba Vám ve městě chybí?	51
Graf 4.4 Jak se dozvídáte o kulturních akcích?	52
Graf 4.5 Jak hodnotíte kvalitu kulturních akcí?	53
Graf 4.6 Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení kulturního dění?	54
Graf 4.7 Jak byste zhodnotili přístup města k podpoře kulturních akcí?	55
Graf 4.8 Jaká je propagace kulturního dění?	56

Seznam tabulek

Tab. 1.1 Schválené rozpočty Ministerstva kultury ČR	17
Tab. 3.1 Statistiky Městské knihovny v Přerově	33
Tab. 3.2 Statistiky Městské knihovny v Olomouci	35
Tab. 4.1 SWOT analýza města Přerova.....	42
Tab. 4.2 Vyhodnocení matice SWOT analýzy města Přerova	43
Tab. 4.3 SWOT analýza města Olomouce.....	45
Tab. 4.4 Vyhodnocení matice SWOT analýzy města Olomouce	46
Tab. 4.5 Statistické zpracování města Přerova	48
Tab. 4.6 Statistické zpracování města Olomouce	49

Seznam příloh

Příloha A Dotazník pro obec Přerov

Příloha B Dotazník pro obec Olomouc

Dotazník pro obec Přerov

Dotazník

Vážení spoluobčané,

obracíme se na Vás s žádostí o spolupráci při vyplnění dotazníku. Vaše názory budou sloužit k zhodnocení spokojenosti Vás občanů s kulturními službami, které jsou poskytovány ve městě Přerov. Dotazník je anonymní. Údaje, které získáme, budou sloužit ke zpracování bakalářské práce a současně budou použity pro informovanost Městského úřadu Přerov.

Děkuji za Vaši spolupráci.

Veronika Budinová
VŠLG Přerov

I. VZTAH KE KULTUŘE

Odpovědi na konkrétní otázky zakroužkujte, případně vyplňte.

1. Jak často navštěvujete kulturní akce ve městě Přerov?

- a) Nikdy
- b) Občas (méně než jednou za měsíc)
- c) Pravidelně (jednou za měsíc nebo vícekrát za měsíc)

2. Jaké kulturní akce vás v Přerově zajímají nejvíce?

- a) Divadelní představení – loutkové divadlo, letní divadelní scénu
- b) Filmové projekce - kino, letní kino
- c) Plesy, akce v Městském domě
- d) Knihovna
- e) Jiné (specifikujte)

3. Jaká kulturní služba Vám ve městě chybí?

- a) žádná
- b) Jiné

4. Jak se dozvídáte o kulturních akcích v Přerově?

- a) Webové stránky města
- b) Sociální média
- c) Městské informační centrum
- d) Plakáty v městě
- e) Místní média (noviny, rozhlas)
- f) Od přátel a rodiny
- g) Jiné

5. Jak hodnotíte kvalitu kulturních akcí v Přerově?

- a) Vynikající
- b) Dobrá
- c) Průměrná
- d) Podprůměrná
- e) Špatná

6. Jaké jsou vaše návrhy na zlepšení kulturního dění ve městě Přerov?

- a) Zlepšit propagaci kulturních akcí
- b) Zlepšit kvalitu kulturních akcí
- c) Podpořit vznik nových kulturních zařízení
- d) Zlepšit spolupráci mezi kulturními zařízeními

7. Jak byste zhodnotili přístup města k podpoře kulturních akcí v Přerově?

- a) Vynikající
- b) Dobrý
- c) Průměrný
- d) Podprůměrný
- e) Špatný

8. Jaká je propagace kulturního dění ve městě Přerov?

- a) Efektivní
- b) Dostatečná, ale mohla by být lepší
- c) Nedostatečná
- d) Nevyjadřuji názor

II. PODKLADY PRO STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ PŘI NEZBYTNÉM ZACHOVÁNÍ ANONYMITY

9. Jste:

- a) žena
- b) muž

10. Věk:

- a) do 20 let
- b) 21 až 40 let
- c) 41 až 60 let
- d) nad 60 let

11. Bydliště

- a) Přerov
- b) Olomouc

12. Jste:

- a) Ekonomicky aktivní
- b) Ekonomicky neaktivní (student, mateřská dovolená, žena v domácnosti, důchodce).

Zdroj: vlastní zpracování

Dotazník pro obec Olomouc

Dotazník

Vážení spoluobčané,

obracíme se na Vás s žádostí o spolupráci při vyplnění dotazníku. Vaše názory budou sloužit k zhodnocení spokojenosti Vás občanů s kulturními službami, které jsou poskytovány ve městě Přerov. Dotazník je anonymní. Údaje, které získáme, budou sloužit ke zpracování bakalářské práce a současně budou použity pro informovanost Městského úřadu **Olomouc**.

Děkuji za Vaši spolupráci.

Veronika Budinová
VŠLG Přerov

I. VZTAH KE KULTUŘE

Odpovědi na konkrétní otázky zakroužkujte, případně vyplňte.

1. Jak často navštěvujete kulturní akce ve městě Olomouc?

- d) Nikdy
- e) Občas (méně než jednou za měsíc)
- f) Pravidelně (jednou za měsíc nebo vícekrát za měsíc)

2. Jaké kulturní akce vás v Olomouci zajímají nejvíce?

- f) Divadelní představení – loutkové divadlo, letní divadelní scénu
- g) Filmové projekce - kino, letní kino
- h) Plesy, akce v Městském domě
- i) Knihovna
- j) Jiné (specifikujte)

3. Jaká kulturní služba Vám ve městě chybí?

- c) žádná
- d) Jiné

4. Jak se dozvídáte o kulturních akcích v Olomouci?

- h) Webové stránky města
- i) Sociální média
- j) Městské informační centrum
- k) Plakáty v městě
- l) Místní média (noviny, rozhlas)
- m) Od přátel a rodiny
- n) Jiné

5. Jak hodnotíte kvalitu kulturních akcí v Olomouci?

- f) Vynikající
- g) Dobrá
- h) Průměrná
- i) Podprůměrná
- j) Špatná

6. Jaké jsou vaše návrhy na zlepšení kulturního dění ve městě Olomouc?

- e) Zlepšit propagaci kulturních akcí
- f) Zlepšit kvalitu kulturních akcí
- g) Podpořit vznik nových kulturních zařízení
- h) Zlepšit spolupráci mezi kulturními zařízeními

7. Jak byste zhodnotili přístup města k podpoře kulturních akcí v Olomouci?

- f) Vynikající
- g) Dobrý
- h) Průměrný
- i) Podprůměrný
- j) Špatný

8. Jaká je propagace kulturního dění ve městě Olomouc?

- e) Efektivní
- f) Dostatečná, ale mohla by být lepší
- g) Nedostatečná
- h) Nevyjadřuji názor

IV. PODKLADY PRO STATISTICKÉ ZPRACOVÁNÍ PŘI NEZBYTNÉM ZACHOVÁNÍ ANONYMITY

9. Jste:

- c) žena
- d) muž

10. Věk:

- e) do 20 let
- f) 21 až 40 let
- g) 41 až 60 let
- h) nad 60 let

11. Bydliště

- c) Přerov
- d) Olomouc

12. Jste:

- c) Ekonomicky aktivní
- d) Ekonomicky neaktivní (student, mateřská dovolená, žena v domácnosti, důchodce)

Zdroj: vlastní zpracování

Autor/ka BP	Veronika Budinová
Název BP	Služby kultury ve městech Přerov a Olomouc
Studijní program	LVS
Rok obhajoby BP	2023
Počet stran	50
Počet příloh	2
Vedoucí BP	Ing. Marta Štěpánková
Anotace	Bakalářská práce se zabývá porovnáním služeb kultury ve vybraných městech Přerov a Olomouc podle logistických hledisek. Teoretická část práce vymezuje obecné pojetí služeb kultury, zřizovatele, legislativu a financování služeb kultury. Praktická část se věnuje komparativní analýze vybraných kulturních služeb a uvede jejich dostupnost, úroveň, rozsah a kvalitu, včetně spokojenosti občanů. Na závěr bakalářské práce je uvedena koncepce rozvoje kultury.
Klíčová slova	Služba, poskytovatel kulturních služeb, uživatel, kulturní služby města Přerova, kulturní služby města Olomouc
Místo uložení	ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerově
Signatura	